

Č. j.	06389-45/2023-ERU	Adresát
Sp. Zn.	OSR-06389/2023-ERU	dle rozdělovníku
Vyřizuje	[REDACTED]	
Kontakt	[REDACTED]	
Datum	02. 06. 2026	

ROZHODNUTÍ

O rozkladu společnosti **HALIMEDES, a.s.**, se sídlem Na Kampě 509/14, 118 00 Praha 1 – Malá Strana, IČ: 290 15 961 (dále též „účastník řízení“), proti **výrokům I. až XIII.** rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání 2 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), kterých se dopustil užitím agresivní obchodní praktiky v rozporu s § 4 odst. 3 věty druhé, odst. 4 téhož zákona ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu, když požadoval po zákaznících platbu za dodaný plyn, jehož dodávku si neobjednali (**výrok I.**), přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil užitím nekalé obchodní praktiky v rozporu s § 4 odst. 4 ve spojení s § 5a odst. 2 téhož zákona, když zaslal spotřebiteli informaci o nově účtované ceně, přičemž mu zatajil podstatnou informaci o absenci oprávnění sjednanou cenu změnit, neboť daný spotřebitel měl sjednanou pevnou cenu za dodávku plynu, čímž mohl u spotřebitele vyvolat mylnou představu, že musí akceptovat jednostranně změněnou cenu a v důsledku hradit platby za dodávku plynu ve výši, na kterou by jinak účastník řízení neměl nárok (**výrok II.**), 2 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterých se dopustil nesplněním povinnosti stanovené § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona, když nevyúčtoval zákazníkovi dodávky plynu (**výrok III.**), 4 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterých se dopustil nesplněním povinnosti stanovené § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona, když nevyúčtoval zákazníkovi dodávku plynu (**výrok IV.**), 51 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterých se dopustil nesplněním povinnosti stanovené v § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona neprovedením řádného/mimořádného vyúčtování dodávky plynu do 15 kalendářních dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (**výrok V.**), přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění do 31. prosince 2022, kterého se dopustil v rozporu s § 61 odst. 2 písm. m) téhož zákona tím, že neprodleně nesdělil na žádost zákaznice datum ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu (**výrok VI.**), 18 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterých se dopustil v rozporu s § 61 odst. 2 písm. h) téhož zákona nedodržením stanovené kvality dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“) (**výrok VII.**), 3 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterých se dopustil v rozporu s § 61 odst. 2 písm. h) téhož zákona nedodržením stanovené kvality dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu (**výrok VIII.**), 36 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, kterých se dopustil v rozporu § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona zadáním požadavku na zkrácení dodávek plynu a následným ukončením dodávky plynu zákazníkům, přestože v odběrných místech nedocházelo k neoprávněnému odběru (**výrok IX.**), 6 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterých se dopustil v rozporu s § 11a odst. 9 téhož zákona nestanovením výše zálohových plateb nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období (**výrok X.**), přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, ve znění

účinném do 30. listopadu 2022, kterého se dopustil závažným ztížením výkonu dozoru podle § 18 odst. 1 téhož zákona, neboť v rozporu s § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, jako kontrolovaná osoba neposkytl ve stanovené lhůtě veškeré požadované podklady a informace specifikované v příloze napadeného rozhodnutí dle Opakované výzvy k poskytnutí podkladů a informací ze dne 29. září 2022, č. j. 14435-3/2022-ERU (**výrok XI.**), za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 1 600 000 Kč (**výrok XII.**) spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč (**výrok XIII.**), přičemž společné správní řízení bylo v části podezření ze spáchání 6 přestupků podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastaveno, neboť skutky, o nichž se řízení vedlo, nebyly přestupky (**výrok XIV.**), v části podezření ze spáchání 4 přestupků podle § 86 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona zastaveno, neboť spáchání skutků nebylo účastníku řízení prokázáno (**výrok XV.**), a v části podezření ze spáchání 4 přestupků bylo podle § 86 odst. 1 písm. h) uvedeného zákona zastaveno, neboť odpovědnost za přestupky zanikla (**výrok XVI.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a), c) a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání věci v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku II. mění tak, že nově zní:

„Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající v rozporu s § 4 odst. 1 a odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele užil nekalou obchodní praktiku, když v rozporu se smluvními ujednáními a právními předpisy zaslal dne 29. prosince 2021 spotřebiteli panu [REDAKCE] odběrné místo plynu EIC [REDAKCE] prostřednictvím e-mailové zprávy následující sdělení: „Dobrý den, Od 1.1.2021 je Vám účtováno dle ceníku [REDAKCE]. Jiný ceník při stávajících cenách plynu nenabízíme. (...)“, když jmenovaný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 13. ledna 2020, v níž byla sjednána pevná cena za dodávku plynu, která byla do 31. prosince 2021 stanovena ceníkem „[REDAKCE]“ ve výši 468 Kč bez DPH/MWh, přičemž uvedené sdělení bylo v rozporu s požadavky odborné péče způsobilé narušit ekonomické chování tohoto spotřebitele, neboť v něm mohlo vyvolat mylnou představu o výši sjednané ceny.“

II. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku III. bodu i., ve výroku IV. bodu i., ve výroku X. bodech i., ii. a iii. zrušuje a řízení se v této části podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavuje.

III. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku X. bodu v. zrušuje a řízení se v této části podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavuje.

IV. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku VII. bodu i. mění tak, že se slova „10. prosince 2021“ nahrazují slovy „16. prosince 2021“.

V. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku VII. bodu iii. mění tak, že se slova „29. března 2022“ nahrazují slovy „31. března 2022“.

VI. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) se ve výroku XII. mění tak, že nově zní:

„Podle § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání 3 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, 55 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, 22 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, 36 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, 2 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona a přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona ukládá úhrnná pokuta ve výši 1 175 000 Kč (slovy: jeden milion jedno sto sedmdesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu v Praze vedený u České národní banky, č. ú. 3754-67724011/0710, variabilní symbol – IČ účastníka řízení.“

VII. Ve zbylé části se rozklad společnosti HALIMEDES, a.s., se sídlem Na Kampě 509/14, 118 00 Praha 1 – Malá Strana, IČ: 290 15 961, proti výrokům I. až XIII. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 (sp. zn. OSR-06389/2023-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh správního řízení a první rozhodnutí ve věci

Energetický regulační úřad zahájil dne 16. listopadu 2021 s účastníkem řízení správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-13992/2021-ERU, v jehož rámci byl účastník řízení rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 13992-12/2021-ERU ze dne 11. března 2022 uznán vinným ze spáchání 2 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2019, kterých se dopustil nedodržením stanovené kvality dodávek a služeb, pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil 16 dílčími útoky v rozporu s § 11a odst. 9 téhož zákona nestanovením výše zálohových plateb nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období, pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2019, kterého se dopustil 26 dílčími útoky v rozporu s § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona. Rada toto rozhodnutí svým rozhodnutím č. j. 13992-19/2021-ERU ze dne 4. dubna 2023 zrušila a vrátila věc Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

Energetický regulační úřad dále dne 20. dubna 2023 zahájil s účastníkem řízení správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-06049/2023-ERU, jež potom usnesením spojil do společného řízení s řízením vedeným pod sp. zn. OSR-13992/2021-ERU. Společné správní řízení bylo dále vedeno pod sp. zn. OSR-06389/2023-ERU, o čemž byl účastník řízení dne 21. dubna 2023 vyrozuměn.

V návaznosti na upřesnění předmětu řízení a možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí se účastník řízení vyjádřil podáním ze dne 20. června 2023. Účastník řízení v první řadě správnímu orgánu vytknul, že vymezení předmětu řízení činí nesrozumitelnou otázku, která protiprávní jednání, jež jsou mu kladena za vinu, mají být v tomto řízení projednávána. Lhůta stanovená k vyjádření se k podkladům rozhodnutí by měla být lhůtou k seznámení se s upřesněným předmětem řízení, protože na to, aby se účastník řízení mohl vyjadřovat k podkladům rozhodnutí, musí být nejdříve seznámen s předmětem správního řízení. Energetický regulační úřad tak podle názoru účastníka řízení podstatně ztížil uplatňování jeho procesních práv. K samotnému vytýkanému jednání účastník řízení namítl, že v řadě případů bylo řízení zahájeno ve vztahu k promlčeným přestupkům. Samotné obvinění z některých přestupků je pak založeno na nesprávném pochopení skutkového děje. Měsíční zálohové platby byly ve všech případech stanoveny na základě plánované roční spotřeby plynu určené podle přílohy č. 15 vyhlášky č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem (dále jen „vyhláška o Pravidlech trhu s plynem“), a ze spotřeb předávaných účastníkovi řízení prostřednictvím operátora trhu. K tvrzenému nedodržení standardu lhůty účastník řízení namítl, že porušení § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu takové porušení stanovené kvality dodávek a služeb představovat nemůže. Standard vyřízení reklamace je stanovený nezákonně a účastník řízení se tak nemohl dopustit přestupku. Lhůta pro vyřízení reklamace vyúčtování, případně vyrovnání rozdílu v přeplatku zákazníka není žádným

standardem dodávky plynu. Žádný právní předpis neukládá obchodníkovi s plynem povinnost vyřízení reklamace vyúčtování dodávek plynu, natož způsob jejího vyřízení, a proto ani Energetický regulační úřad nemůže vyhláškou o kvalitě dodávek plynu stanovit standard lhůty vyřízení reklamace vyúčtování. Veškerá obvinění ze spáchání přestupků spočívajících v neprovedení vyúčtování plynu do 12 měsíců po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení potom účastník řízení označil za zcela nepodložená, přičemž i kdyby se takového jednání dopustil, nejednalo by se podle jeho názoru o přestupek. Vyúčtování provedeno bylo. Do 31. prosince 2021 neexistovala žádná hmotněprávní úprava stanovující lhůtu pro provedení vyúčtování. Energetický regulační úřad pak nemůže absentující právní úpravu překlenout dezinterpretací pojmu „zúčtovací období“.

Energetický regulační úřad s ohledem na námitku účastníka řízení obsaženou v jeho podání ze dne 20. června 2023, že ve stanovené lhůtě nebylo v jeho silách vyjádřit se k celému upřesněnému předmětu řízení, zaslal účastníkovi řízení dne 21. června 2023 pod č. j. 06389-8/2023- ERU vyrozumění o stanovení lhůty pro další případné vyjádření, a to do 21. července 2023. Účastník řízení se již ale dále nevyjádřil.

II. Druhé rozhodnutí ve věci a první řízení o rozkladu

Rozhodnutím č. j. 06389-9/2023-ERU ze dne 1. srpna 2023 uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchání 3 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok I.), přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok II.), 2 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok III.), 4 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok IV.), pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona spáchaného 39 dílčími útoky (výrok V.), přestupku podle § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona (výrok VI.), přestupku podle § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona (výrok VII.), 21 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona (výrok VIII.), 4 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výrok IV.), pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona spáchaného 29 dílčími útoky (výrok X.), 11 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona (výrok XI.), přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona (výrok XII.), za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 1 200 000 Kč (výrok XIII.) a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (výrok XIV.); společné správní řízení bylo v části některých přestupků zastaveno, neboť skutky o nichž se řízení vedlo, nebyly přestupky (výrok XV.).

Proti výrokům I. až XIII. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-9/2023-ERU ze dne 1. srpna 2023, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 15. srpna 2023 rozklad doplněný podáním ze dne 31. srpna 2023.

Rozhodnutím č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 Rada rozhodnutí č. j. 06389-9/2023-ERU ze dne 1. srpna 2023 ve výroku XI. bodu i., ii., iv., vi. a viii. zrušila a řízení v uvedené části zastavila (výrok I.), výrok I. až X., výrok XI. body iii., v., vii. a ix. až xi., a výroky XII. až XIV. zrušila a věc vrátila Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání (výrok II.).

Rada v rozhodnutí o rozkladu vytkla prvostupňovému orgánu nedostatky v odůvodnění napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném popisu skutkového stavu a absentujícím právním hodnocení. K výroku I. (agresivní obchodní praktika) shledala nedostatky již v otázce hodnocení ukončení smluvního vztahu, která je pro posouzení jednání účastníka řízení zásadní. Dalšími klíčovými body je, zda i po skončení smluvního vztahu účastník řízení dodával zákazníkovi energii a zda za tuto dodávku požadoval platbu.

Ve vztahu k nevyúčtování dodávek plynu (výroky II., III. a IV.), se Rada ztotožnila s výkladem skutkové podstaty vytýkaných přestupků účinné do 31. prosince 2021, tzn., že i přes absenci výslovného termínu v právním předpise je přestupek spáchán minimálně v případě, kdy dosud k vyúčtování dodávky vůbec nedošlo, ačkoli od zpřístupnění údajů v systému operátora trhu uplynul již alespoň rok, resp. pokud vyúčtování bylo provedeno déle než rok po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu. Za zavádějící

označila Rada pojem vystavení vyúčtování, neboť to nemusí představovat splnění povinnosti obchodníka vyúčtovat (tj. doručit vyúčtování do sféry zákazníka). To se vztahuje též k výrokům V., VIII. a IX. napadeného rozhodnutí. Rada v této části uložila prvostupňovému orgánu též doplnit skutkový stav. Obdobné námítky Rada vynesla vůči výroku V.

Co se týče uvedení nepravdivé informace v systému operátora trhu (výrok VI.), Rada Energetickému regulačnímu úřadu vytkla, že se podrobněji nezabýval otázkou skončení smluvního vztahu mezi zákazníky a účastníkem řízení. Teprve poté je možné zabývat se samotným jednáním účastníka řízení.

K výroku VII. (nesdělení data ukončení dodávky) Rada uvedla, že není zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil; aplikace § 61 odst. 2 písm. m) energetického zákona se jeví jako nesprávná. Zákazník sdělení data ukončení dodávky plynu nepožadoval.

Co se týče nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace (výroky VIII. a IX.), Rada souhlasila s posouzením jednání účastníka řízení jako přestupků. Ve vztahu k jednotlivým přestupkům měla Rada výtky ke zjištěnému skutkovému stavu a jeho hodnocení. Pokud Energetický regulační úřad nebude mít dostatek podkladů k učinění závěru, zda se vyúčtování do sféry zákazníků dostala či nikoliv, lze připustit, že nejdříve mohlo být vyúčtování doručeno dnem jeho vystavení a postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*.

Ve vztahu k nezajištění spolehlivé dodávky plynu (výrok X.) vytkla Rada Energetickému regulačnímu úřadu zvolenou právní kvalifikaci, jíž neodpovídala příslušná skutková zjištění. Přestupek podle § 61 odst. 2 písm. d) energetického zákona souvisí s neplněním bezpečnostního standardu, o něhož se však v posuzované situaci nejednalo, neboť Energetický regulační úřad shledal naplnění skutkové podstaty v ukončení dodávek plynu do odběrných míst a v narušení kontinuitnosti dodávek plynu, aniž by k tomu byl účastník řízení oprávněn, neboť nedošlo k zániku závazku. Tomu spíše odpovídá skutková podstata přestupku podle § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Vytýkané přestupky tak nelze podřadit pod § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, nýbrž pod § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona. K výroku XI. (stanovení zálohových plateb) Rada hodnocení správního orgánu podpořila, ve vztahu k některým přestupkům však shledala zánik právní odpovědnosti v důsledku uplynutí promlčecí doby. S výjimkou jediného případu pak Rada v ostatních případech souhlasila se skutkovými zjištěními správního orgánu a při dostatečném odůvodnění nepřiměřenosti rozdílu mezi stanovenými zálohami a platbami i s jejich právním hodnocením. Pokud jde o neposkytnutí součinnosti (výrok XII.), považovala Rada informace a podklady požadované Energetickým regulačním úřadem za relevantní pro dosažení účelu výkonu kontroly, ztotožnila se i se závěry ohledně toho, v čem mělo spočívat závažné ztížení výkonu dozoru. V této části správní orgán své rozhodnutí odůvodnil dostatečně.

Co se týče výše uložené pokuty a nákladů řízení (výrok XIII. a výrok XIV.), vytkla Rada prvostupňovému orgánu práci s veřejně přístupnými zdroji při posuzování majetkových poměrů účastníka řízení a postup při uplatnění pravidel ukládání trestů v duchu absorpční zásady. Vzhledem ke zrušení všech výroků o vině nicméně měl Energetický regulační úřad o trestu účastníka řízení rozhodnout znovu.

III. Nové projednání věci

Po vrácení věci k novému projednání Energetický regulační úřad doplnil skutková zjištění ve vztahu k zákazníkovi [REDAKCE]. Dne 29. srpna 2024 vložil správní orgán do správního spisu další spisy šetření a kopie listin ze spisu sporného řízení zahájeného na návrh spotřebitele [REDAKCE] žádost na operátora trhu a jeho odpověď a Všeobecné obchodní podmínky dodávky plynu platné od 18. června 2010.

Dne 29. srpna 2024 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o vedeném správním řízení, Oznámení o změně právní kvalifikace a upřesnění předmětu řízení, Oznámení o rozšíření předmětu řízení, Výzvu k doložení podkladů a informací a Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 06389-26/2023-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno fikcí dne 9. září 2024. Dne 11. března 2025 vložil správní orgán do správního spisu další podklady, pročež téhož dne zaslal

účastníku řízení Vyrozumění o upřesnění předmětu řízení a Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry č. j. 06389-28/2023-ERU, které bylo jmenovanému doručeno dne 12. března 2025. Dne 19. března 2025 účastník řízení požádal o zpřístupnění správního spisu a o prodloužení lhůty k vyjádření. Dne 21. března 2025 zaslal správní orgán účastníku řízení přípis s odkazem ke stažení kopie správního spisu a současně mu stanovil lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí do 7. dubna 2025. Přípis byl účastníku řízení doručen dne 23. března 2025. Dne 3. dubna 2025 účastník řízení požádal o zpřístupnění obsahu spisu ve více souborech, jelikož se mu spis nepodařilo otevřít. Správní orgán dne 7. dubna 2025 účastníkovi zaslal odkazy ke stažení spisu a prodloužil mu lhůtu pro vyjádření do 14. dubna 2025. Poslední den lhůty pro vyjádření účastník řízení sdělil, že není objektivně možné se s podklady rozhodnutí v poskytnuté lhůtě seznámit, natož se k nim vyjádřit. Správní orgán proto stanovil účastníku řízení lhůtu pro vyjádření do 6. června 2025 a sdělil, že po uplynutí této lhůty již další lhůtu pro vyjádření nestanoví a ve věci rozhodne. Dne 9. června 2025 účastník řízení doplnil vyjádření k podkladům rozhodnutí a doložení majetkových poměrů a uvedl, že vyjádření bude dále doplňovat.

IV. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2025 uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupků popsanych ve výrokové části tohoto rozhodnutí (výroky I. - XI.), za což mu uložil pokutu ve výši 1 600 000 Kč (výrok XII.) a povinnost uhradit náklady řízení (výrok XIII.), v části vytýkaných přestupků bylo společné správní řízení zastaveno (výroky XIV. - XVI.).

V případě přestupků podle § 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (výrok I.) dospěl Energetický regulační úřad k závěru o zániku smluvního vztahu s účastníkem řízení s tím, že účastník řízení spotřebitelům následně dodával do jejich odběrného místa plyn, aniž by si jej objednal, a následně po nich požadoval za takovou dodávku platbu. Svým jednáním tak naplnil skutkovou podstatu agresivní obchodní praktiky vymezenou v § 4 odst. 3 větě druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu.

Co se týče přestupku podle § 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele postihovaného ve výroku II., vyhodnotil správní orgán jednání účastníka řízení, který dne 29. prosince 2021 zaslal zákazníkovi zprávu s informací, že od 1. ledna 2021 je mu za dodávku plynu účtována cena podle ceníku „[redacted]“, jako klamavé opomenutí podle § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, neboť účastník řízení nebyl oprávněn fixní cenu jednostranně změnit, přičemž tuto informaci zákazníkovi zatajil. To mohlo vést zákazníka k faktické akceptaci jednostranné změny závazku a v důsledku k hrazení účtovaných částek ve výši, na které by jinak účastník řízení neměl nárok, tj. k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

U přestupků postihovaných výroky III. a IV. (vyúčtování dodávek plynu před 1. lednem 2022) provedl Energetický regulační úřad výklad dotčených ustanovení energetického zákona a vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „vyhláška o vyúčtování, ve znění účinném do 31. prosince 2021“), přičemž dovodil, že přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, se dopustí ten, kdo dodávku nevyúčtuje vůbec, resp. pokud vyúčtování provede více než rok po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu. Účastník řízení v posuzovaných případech vyúčtování vystavil, avšak vystavená vyúčtování nebyla zákazníkům doručena. Účastník řízení tedy nevyúčtoval dodávku plynu v souladu s § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Výrokem V. Energetický regulační úřad taktéž postihl nesplnění vyúčtovací povinnosti ve stanovené lhůtě, tentokrát však po 1. lednu 2022, tedy za účinnosti nové právní úpravy, která již v § 16 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb“), stanovila lhůtu pro vystavení řádného či mimořádného vyúčtování v délce 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, za něž správní orgán považuje den zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení. Správní orgán pak

v jednotlivých případech posuzoval dobu, po kterou byl účastník řízení v prodlení se splněním vytýkané povinnosti, přičemž nedisponoval-li podklady k učinění závěru, že se vystavené vyúčtování dostalo do sféry zákazníka, přihlédl ve prospěch účastníka řízení k tomu, že nejdříve mohlo být vyúčtování zákazníkovi doručeno dnem jeho vystavení.

Výrokem VI. správní orgán postihl přestupek nesdělení data ukončení dodávky plynu podle § 61 odst. 2 písm. m) energetického zákona, kdy účastník řízení na žádost zákaznice o sdělení, k jakému datu bude smlouva ukončena, nereagoval a datum ukončení nejméně ke dni 8. února 2024 nesdělil, čímž se dopustil přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Výroky VII. a VIII. napadeného rozhodnutí Energetický regulační úřad sankcionoval nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace. Účastník řízení se svým jednáním dopustil přestupků podle § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona nesplněním povinnosti dodržet standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona. V případě výroku VII. bylo sankcionováno písemné nevyřízení reklamace, resp. pozdní písemné vyřízení reklamace, v případě výroku VIII. pak nevyřádkání rozdílu v platbách způsobené nesprávným vyúčtováním dodávky plynu. Jednáním účastníka řízení došlo k narušení práv zákazníků na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jimi uplatňované reklamace vyúčtování, příp. na řádné a včasné vypořádání rozdílu v platbách.

Co se týče zkrácení dodávek plynu, které bylo sankcionováno ve výroku IX. napadeného rozhodnutí, Energetický regulační úřad reflektoval rozhodnutí Rady o předchozím rozkladu účastníka řízení a kvalifikoval vytýkaný přestupek jako přestupek podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona spočívající v omezení nebo přerušení dodávky plynu v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona, tzn., aniž by došlo k neoprávněnému odběru plynu. Správní orgán konstatoval, že v posuzovaných případech se o neoprávněný odběr nejednalo, když nebyla splněna ani jedna z podmínek stanovených v § 74 odst. 1 energetického zákona, protože účastník řízení ukončil dodávky plynu neoprávněně.

Pokud jde o nesprávné stanovení zálohových plateb (výrok X. napadeného rozhodnutí), Energetický regulační úřad uvedl, že dodavatel má právo požadovat po odběrateli zálohy za dodávky, když podkladem pro stanovení zálohových plateb v prvním fakturačním období je předpokládaná spotřeba plynu, pro další fakturační období se využije informace o skutečné spotřebě plynu v odběrném místě v předchozím fakturačním období či předpokládaná spotřeba komodity uvedená ve smlouvě. Stanovená výše měsíční zálohy by měla být v odpovídající výši vzhledem ke sjednanému produktu a odpovídajícímu množství odebraného plynu, tj. nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby v následujícím zúčtovacím období. Správní orgán vycházel z hodnot plánované roční spotřeby plynu poskytnutých operátorem trhu. Účastník řízení v posuzovaných případech nejvýše přípustnou výši měsíčních záloh překročil, a v některých případech dokonce významně; je tedy zřejmé, že se vytýkaného přestupku dopustil.

Účastník řízení dále podle správního orgánu jako kontrolovaná osoba porušil § 10 odst. 2 kontrolního řádu (výrok XI. napadeného rozhodnutí). Účastník řízení na žádnou ze dvou výzev v rámci zahájené kontroly nereagoval a požadované podklady a informace ve stanovené lhůtě nepředložil, a neposkytl tak potřebnou součinnost k výkonu oprávnění stanovených kontrolním řádem. Ze strany účastníka řízení došlo k závažnému ztížení výkonu dozoru, neboť neposkytnutím požadovaných podkladů nemohl být dostatečně realizován výkon působnosti Energetického regulačního úřadu, jelikož požadované podklady musel Energetický regulační úřad vyžádat přímo od zákazníků, kdy v případě několika odběrných míst se podklady nepodařilo opatřit.

Prvostupňový orgán pak v části vytýkaných přestupků společné správní řízení zastavil, a to ve výroku XIV. s odkazem na § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť skutky, o nichž se řízení vedlo, nebyly přestupky, ve výroku XV. s odkazem na § 86 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona, neboť spáchání skutků nebylo účastníku řízení prokázáno, a ve výroku XVI. s odkazem na § 86 odst. 1 písm. h) uvedeného zákona, neboť odpovědnost za přestupky zanikla.

Energetický regulační úřad v odůvodnění dále vypořádal námítky účastníka řízení a přistoupil k uložení pokuty. Jako nejzávažnější vyhodnotil přestupek podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona uvedený ve výroku IX. bodu vii. napadeného rozhodnutí (ukončení dodávek plynu do odběrného místa zákazníka [REDACTED]). Jako přitěžující vyhodnotil správní orgán souběh s dalšími posuzovanými přestupky, aplikoval též zásadu absorpce z důvodu souběhu některých přestupků; dále přihlédl k osobním a majetkovým poměrům pachatele a jako přiměřenou vyhodnotil pokutu ve výši 1 600 000 Kč.

V. Rozklad účastníka řízení

Proti výroku I. až XIII. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06389-37/2023-ERU ze dne 11. června 2015, které mu bylo doručeno dne 17. června 2025, podal účastník řízení dne 2. července 2025 rozklad doplněný podáním ze dne 31. července 2025.

Účastník řízení označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nesprávné; konkrétní námítky však vznesl toliko ve vztahu k výroku IX. a XII. napadeného rozhodnutí.

Výrok IX. napadeného rozhodnutí (neoprávněné ukončení dodávek plynu) označil účastník řízení za nezákonný z důvodu nesprávného právního posouzení jednání účastníka řízení a nedostatečného zjištění skutkového stavu. Na příkladu zákazníka [REDACTED] tvrdil, že měl právo poskytování dalšího plnění odepřít, i kdyby se nejednalo o neoprávněný odběr, neboť zákazník byl v prodlení s úhradou dluhu. To se týká též zákazníka [REDACTED] a dalších zákazníků. Účastník řízení je přesvědčen, že podle závazkového práva měl právo dodávku plynu přerušit z důvodu neplnění sjednaných smluvních povinností ze strany zákazníka, neboť uvedeným postupem nezpůsobil rozpor s obsahem závazku založeného smlouvou, a to bez ohledu na to, jestli současně došlo k naplnění znaků neoprávněného odběru plynu či nikoliv; absentuje protiprávnost jednání. Energetický regulační úřad se s námitkami účastníka řízení dostatečně nevypořádal. Zákonná úprava § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona nevyčerpává ani neomezuje smluvní volnost a úpravu závazků v tom směru, že by nebylo možné odepřít dodavatelem plynu plnění v případě neplnění sjednaných smluvních povinností ze strany zákazníka.

Kromě toho, jak v případě zákazníka [REDACTED], tak v případě pana [REDACTED] se v době zkrácení dodávek jednalo o prodlení s úhradou více splatných dluhů a existoval stav neoprávněného odběru. V případě zákazníka [REDACTED] byly dodávky plynu zkráceny z podnětu zákazníka, k čemuž účastník doložil scan e-mailové komunikace. V ostatních případech se jednalo zpravidla o dlužníky zálohových plateb.

K tvrzení správního orgánu, že účastník řízení nedoložil, že zákazníci byli v prodlení s úhradou zálohových plateb či vyúčtování, jmenovaný namítl, že je to správní orgán, kdo je povinný zjišťovat skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Účastník řízení navrhl, aby Energetický regulační úřad doplnil dokazování o výslech [REDACTED], [REDACTED] a společnosti [REDACTED], na kterou bylo outsourcováno účetnictví účastníka řízení.

Výši uložené pokuty (výrok XII.) označil účastník řízení za nepřiměřenou a nezákonnou. S ohledem na rozsah vykonávané podnikatelské činnosti (300 odběrných míst zákazníků) jmenovaný není osobou, která by byla schopná uloženou pokutu uhradit z vlastních prostředků. Energetický regulační úřad se ve skutečnosti majetkovými poměry účastníka řízení nezabýval, jinak by nemohl dospět k závěru o přiměřenosti uložené pokuty. Správní orgán si navíc z citované judikatury vybral jen jediné hledisko – výši ročních tržeb, které je nejméně vypovídající, když v případě činnosti obchodu s plynem by měl být patrně nejzásadnějším kritériem výsledek hospodaření. Dosažené výsledky hospodaření za rok 2023 a 2024 přitom dokládají, že výše uložené pokuty je nepřiměřená a přivede účastníka řízení do provozní ztráty. Správní orgán tedy zatížil výrok XII. napadeného rozhodnutí vadou spočívající v nesprávném právním posouzení, nepřezkoumatelně posoudil poměr ukládané pokuty ve vztahu k majetkovým poměrům účastníka řízení a uložil pokutu v rozporu s požadavkem na individualizaci trestu.

Přestože účastník řízení sdělil, že k dalším výrokům napadeného rozhodnutí námítky doplní, více se již k věci nevyjádřil.

VI. Řízení o rozkladu

Přípisem č. j. 06389-42/2023-ERU ze dne 10. března 2026 upozornil odvolací orgán účastníka řízení v rámci řízení o rozkladu na svůj možný odlišný právní náhled na věc stran přestupku vytýkaného účastníku řízení ve výroku II. napadeného rozhodnutí, který může být kvalifikován jako nekalá obchodní praktika podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (generální klauzule). Současně jej informoval o pochybení, které shledal v datech zaslání písemného vyřízení reklamace uvedených ve výroci VII. bodu i. a bodu iii. napadeného rozhodnutí. Současně účastníku řízení poskytl lhůtu k vyjádření v délce deseti pracovních dnů.

Účastník řízení na poskytnutou možnost vyjádřit se nereagoval.

VII. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Rada proto přezkoumala zákonnost rozhodnutí i jeho věcnou správnost, a to z úřední povinnosti.

Úvodem Rada konstatuje, že napadené rozhodnutí považuje za příliš dlouhé. Přestože se jedná o řízení, které již bylo Radou vráceno k novému projednání a rozsah přestupkové činnosti účastníka řízení je rozsáhlý, když byla porušena řada různorodých ustanovení právních předpisů, bylo by žádoucí například sloučit popisy skutkového stavu u jednotlivých zákazníků s jejich právním hodnocením, neboť jejich rozčleněním do samostatných částí často dochází k duplicitnímu uvádění některých skutkových informací, což rozhodnutí neúměrně prodlužuje a zatěžuje sníženou přehledností. Rada si nicméně uvědomuje, že v rozhodnutí č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 vytykala prvostupňovému orgánu nedostatečné odůvodnění přijatých závěrů či stručný popis skutkového stavu a absenci právního hodnocení, přičemž tyto nedostatky Energetický regulační úřad v zásadě napravil.

1. agresivní obchodní praktika – výrok I. napadeného rozhodnutí

Přestupku se podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že „poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.“

Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, „*je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny.*“ Podle § 4 odst. 3 téhož zákona se nekalou obchodní praktikou rozumí „*zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.*“ Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se zakazuje „*užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí.*“

Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky považovány za agresivní, pokud prodávající „*požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování*“

nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.“ Jak bylo zmíněno výše, obchodní praktiky uvedené v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, a tedy i agresivní obchodní praktika podle písm. f) přílohy č. 2 k tomuto zákonu, se považují za nekalé za všech okolností, jinými slovy vždy. K této problematice v oblasti energetiky se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 7 As 110/2014-52, podle něhož platí, že „v případě posuzování obchodní praktiky uvedené v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele (taxativní výčet nekalých praktik odpovídající příloze I citované směrnice), nemusí vnitrostátní orgán posuzovat dopad praktiky na ekonomické chování průměrného spotřebitele, respektive nemusí zvažovat otázku, zda např. setrvačný prodej [bod f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele] způsobil, nebo mohl způsobit, že spotřebitel učinil rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil“.

Účastník řízení se podle výroku I. napadeného rozhodnutí měl agresivní obchodní praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dopustit vůči dvěma spotřebitelům ([REDAKCE] a [REDAKCE]). Rada v předchozím rozhodnutí o rozkladu č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 zdůraznila klíčové body, o něž se musí posouzení vytykaného jednání účastníka řízení opírat (den ukončení smluvního vztahu, skutečnost, zda i po skončení účastník řízení zákazníkovi energii dodával a zda za tuto dodávku požadoval platbu), přičemž v tehdy posuzovaných případech shledala nedostatky již ohledně otázky skončení smluvního vztahu. Ve vztahu k zákazníkům [REDAKCE] a [REDAKCE] se nicméně Rada již v předchozím rozhodnutí o rozkladu s hodnocením Energetického regulačního úřadu v zásadě ztotožnila, k čemuž uvádí následující.

Zákaznice [REDAKCE] měla s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 13. února 2021 na dobu určitou 12 měsíců, která nabyla účinnosti dne 1. dubna 2012 a která byla v souladu s čl. 9 odst. 9.4. Všeobecných obchodních podmínek dodávky plynu – PLYNULE.cz ze dne 18. června 2020 automaticky opakovaně prolongována o stejnou dobu, na jakou byla sjednána. Dne 6. října 2020 učinila zákaznice v souladu s čl. 9 odst. 9.4 věty druhé uvedených všeobecných obchodních podmínek včasný platný úkon směřující k ukončení smlouvy (k zabránění prolongace). Přestože zákaznice uvedla v podání chybné datum ukončení smlouvy (k 31. březnu 2021), je zjevné, že smlouva měla být ukončena k 1. dubnu 2021. Účastník řízení ovšem v systému operátora trhu převod odběrného místa ke dni 1. dubna 2021 neumožnil. Od 2. dubna 2021 do 8. srpna 2021 tedy dodával plyn zákaznici do odběrného místa v rozporu s ukončením závazku a zároveň požadoval za tuto dodávku neoprávněně platbu, prostřednictvím faktury ze dne 20. září 2021. Vytykaného přestupku se tedy dopustil.

Zákazník [REDAKCE] měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE]. Dne 12. října 2021 zaslal účastník řízení spotřebiteli oznámení o zvýšení ceny k datu 12. listopadu 2021 s možností odstoupit od smlouvy do 10 dnů přede dnem účinnosti změny. Téhož dne zákazník od smlouvy v souladu s § 11a odst. 5 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, odstoupil, a to s účinností podle § 11a odst. 6 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, ke dni 31. října 2021. Od 1. listopadu 2021 do 10. ledna 2022 tedy účastník řízení dodával do jeho odběrného místa neprávem a za odebraný plyn požadoval prostřednictvím faktury ze dne 7. března 2022 platbu, čímž naplnil znaky skutkového podstaty vytykaného přestupku.

Rada rekapituluje, že skutková podstata agresivní obchodní praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele je založena na poskytování neobjednaného plnění spotřebiteli. Pokud dodavatel realizuje dodávku za situace, kdy mu nespovídá žádný právní titul k jejímu uskutečňování, jsou dle názoru Rady splněny jako formální, tak i materiální znaky vytykaného přestupku. Nutná míra společenské škodlivosti bude podle názoru Rady v případě takového jednání naplněna v zásadě vždy, ledaže by byly zjištěny nějaké důležité skutečnosti, které intenzitu společenské škodlivosti snižují natolik, že by její míra byla nižší než nepatrná a dané jednání by tak nebylo možno postihnout jako přestupek. To však nebude běžné, jelikož omezující význam předmětné praktiky tkví primárně v nerespektování vůle spotřebitele. V obou posuzovaných případech projevil dotčení spotřebitelé svoji vůli ukončit smluvní vztah s účastníkem řízení zcela záměrně a jednoznačně, přičemž jejich vůle nebyla respektována. Rada ohledně podrobného popisu skutkového stavu a právního hodnocení uvedených přestupků odkazuje

na napadené rozhodnutí, s nímž se v této části plně ztotožňuje; účastník řízení k této části rozhodnutí v podaném rozkladu nic nenamítal.

2. nekalá obchodní praktika – výrok II. napadeného rozhodnutí

Přestupek podle výše citovaného § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele je účastníku řízení vytýkán i ve výroku II. napadeného rozhodnutí.

V tomto případě se účastník řízení podle závěrů Energetického regulačního úřadu dopustil nekalé obchodní praktiky klamavým opomenutím podle § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, podle něhož se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům, okolnostem a omezením sdělovacího prostředku „*opomene uvést podstatné informace, které v dané souvislosti spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil*“.

Podle § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele se za klamavé opomenutí také považuje, „*pokud prodávající podstatné informace uvedené v odstavci 1 zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem nebo v nevhodný čas vzhledem k okolnostem popsáním v odstavci 1 anebo neuvede obchodní záměr obchodní praktiky, není-li patrný ze souvislosti, a pokud to v obou případech vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil*“.

Nekalá obchodní praktika účastníka řízení měla v tomto případě spočívat v jednání, kdy jmenovaný dne 29. prosince 2021 zaslal spotřebiteli [redacted] e-mailem informaci, že od 1. ledna 2021 je mu za dodávku plynu účtována cena podle ceníku „[redacted]“ (pozn.: ve výši 2 299 Kč/MWh), i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu, v rámci které byla sjednána pevná cena za dodávku plynu podle ceníku „[redacted]“ ve výši 468 Kč/MWh bez DPH do 31. prosince 2021. Tím mohl účastník řízení zatajením podstatné informace o absenci oprávnění účastníka řízení k jednostranné změně obsahu závazku u spotřebitele vyvolat mylnou představu, že musí novou cenu akceptovat a hradit.

Energetický regulační úřad shledal podstatu jednání účastníka řízení v klamání spotřebitelů formou opomenutí podle § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, s čímž se Rada neztotožňuje, nicméně uznává, že u skutkově komplikovanějších případů může být obtížné podřadit jednání přestupce pod jednu konkrétní nekalou obchodní praktiku; podle ustálené soudní judikatury nadto není vyloučeno ani posouzení jednoho komplexního skutku jako zároveň klamavého jednání i klamavého opomenutí, případně též agresivní obchodní praktiky. Vždy je však třeba dbát specifik každého konkrétního případu.

Rada má za to, že v přezkoumávaném případě nebyla podstata vytýkaného jednání založena na opomenutí, resp. zatajení podstatné informace o absenci oprávnění účastníka k jednostranné změně ceny a o tom, že původní smluvní vztah s pevnou cenou je stále pro obě smluvní strany závazný, ale spíše na poskytnutí zavádějící informace ohledně účtované ceny dodávané komodity. Základ nekalého jednání účastníka řízení tak spočíval více v aktivním konání, tj. v dodatečném sdělení o výši účtované ceny (resp. aplikovaném ceníku), když účastník řízení dne 29. prosince 2021 sdělil zákazníkovi informaci, že od 1. ledna 2021 je mu účtována cena podle ceníku „[redacted]“ (byť měl zákazník do 31. prosince 2021 sjednanou pevnou cenu podle ceníku „[redacted]“), a dále, že jiný ceník při stávajících cenách plynu účastník řízení nenabízí. Zavádějící informace tak byla především ta, kterou účastník řízení zákazníkovi sdělil, nikoliv ta, kterou v rámci tohoto sdělení neuvedl. O klamavé opomenutí se tedy v tomto případě primárně nejednalo.

Rada při hodnocení posuzované nekalé obchodní praktiky vycházela z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 110/2014-52 a rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 141/2015-38, podle kterých musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice“), postupovat následující způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní

praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“), přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak přistupuje ke zkoumání, zda je obchodní praktika zakázaná dle § 5b zákona o ochraně spotřebitele, resp. čl. 8 až 9 směrnice, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Pokud nejde ani o agresivní obchodní praktiku, zkoumá, zda jsou naplněny znaky klamavých obchodních praktik podle § 5 (klamavé konání) a § 5a (klamavé opomenutí) zákona o ochraně spotřebitele. Teprve poté může posuzovat, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele či dle čl. 5 odst. 2 směrnice.

Po vyloučení možné kvalifikace jako nekalé obchodní praktiky uvedené v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, agresivní obchodní praktiky podle § 5b zákona o ochraně spotřebitele a klamavého opomenutí podle § 5a uvedeného zákona tak Rada zvažovala možnost kvalifikace posuzovaného jednání jako klamavého konání podle § 5 zákona o ochraně spotřebitele. Přitom s ohledem na charakter poskytnuté informace vzala do úvahy § 5 odst. 1 uvedeného zákona, podle kterého „*Obchodní praktika se považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.*“, a dále § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele, podle kterého „*Za klamavou se považuje také obchodní praktika obsahující pravdivou informaci, jestliže vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, pokud jakýmkoli způsobem uvádí nebo je schopna uvést spotřebitele v omyl ohledně ceny.*“ Rovněž tuto možnou právní kvalifikaci však vyloučila, neboť musela konstatovat, že ani v „pravdivosti“ či „nepravdivosti“ sdělené informace podstata nekalosti jednání účastníka řízení nespočívá.

Pro tyto účely Rada rekapituluje relevantní skutková zjištění správního orgánu, podle nichž měl účastník řízení se zákazníkem sjednat Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 13. ledna 2020, jejíž účinnost nastala dnem zahájení dodávek plynu (18. února 2020). Doba trvání smlouvy byla sjednána na 24 měsíců s následnou možností prolongace o 12 měsíců. Ve smlouvě bylo dále uvedeno: „*Dodávka plynu se sjednává pro období do 31.12.2021 za cenu sjednanou v ceníku [REDAKCE] [REDAKCE]. A dále dle aktuálního ceníku.*“ V ceníku [REDAKCE] bylo uvedeno: „*[REDAKCE] je platný v období od 16.12.2019 do 31.12.2020. Dále dle ceníku platného od 1.1.2021.*“ V uvedeném ceníku, tarifu Topím v době, byla uvedena cena 468 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat ve výši 199 Kč bez DPH/měsíc.

Součástí smlouvy byly Všeobecné obchodní podmínky (označené jako PLYNULE.CZ), platné a účinné pro smluvní vztahy založené od 1. listopadu 2018. V čl. 2 odst. 2.2. bylo uvedeno: „*Dodavatel plynu je vedle oprávnění sjednaných ve smlouvě oprávněn a) v průběhu trvání smluvního vztahu změnit cenu dodávky plynu změnou ceníku, nejedná-li se o dodávku plynu se sjednanou fixní cenou po sjednané smluvní období.*“

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá to, že smlouva byla uzavřena pro období od 18. února 2020 do 18. února 2022 s následnou možností prolongace, a že do 31. prosince 2021 se účastník řízení zavázal neměnit dohodnutou cenu. Ačkoli se přímo na ceníku [REDAKCE] uvádí doba platnosti pouze do 31. prosince 2020, smlouvou (ujednání v níž mají před ustanoveními v ceníku přednost) se účastník řízení výslovně zavázal účtovat z něho vyplývající cenu až do 31. prosince 2021 – pro toto období se tedy jednalo o cenu fixní, kterou účastník řízení nebyl oprávněn jednostranně změnit.

Podle vyúčtování – faktur, které účastník řízení zákazníkovi vystavil, účtoval účastník řízení zákazníkovi za dodávku plynu za období od 1. ledna 2021 do 7. října 2021 a od 8. října 2021 do 11. listopadu 2021 cenu ve výši 850 Kč bez DPH/MWh, za období od 12. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021 cenu ve výši 1 599 Kč bez DPH/MWh, za období od 1. prosince 2021 do 31. prosince 2021, od 1. ledna 2022

do 30. dubna 2022, od 19. do 31. května 2022 a od 1. do 25. září 2022 cenu ve výši 2 299 Kč bez DPH/MWh.

Z ceníku „**██████████**“, platného pro distribuční oblast Praha od 28. října 2021, který je součástí spisové dokumentace, vyplývala cena ve výši 2 299 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat ve výši 199 Kč bez DPH/měsíc. Jaká cena z ceníku „**██████████**“ vyplývala pro období od 1. ledna 2021 do 27. října 2021 není ze správního spisu zřejmé.

Předmětem posuzování je tedy sdělení účastníka řízení ze dne 29. prosince 2021, v němž účastník řízení uvedl: „*Od 1. ledna 2021 je Vám účtováno dle ceníku **██████████**. Jiný ceník při stávajících cenách plynu nenabízíme.*“ Z výše uvedeného je níméně zřejmé, že minimálně v období od 28. října 2021 do 30. listopadu 2021 účastník řízení zákazníkovi cenu podle ceníku „**██████████**“ neúčtoval, přinejmenším v této části se tedy sdělení účastníka řízení ukázalo nepravdivým. K tomu dále Rada konstatuje, že i kdyby se toto sdělení ukázalo pravdivým (a účastník řízení by skutečně od 1. ledna 2021 zákazníkovi účtoval podle ceníku **██████████** a jiný ceník v té době nenabízel), musela by být dotčená obchodní praktika posuzována jako nekalá, neboť její podstata spočívala v zavádějícím charakteru, resp. klamavosti předmětného sdělení, jež bylo koncipováno tak, aby v zákazníkovi vyvolalo nesprávný předpoklad (dojem), že je mu od 1. ledna 2021 účtována nová (vyšší cena) „automaticky“ a „po právu“ (byť byl účastník řízení do 31. prosince 2021 povinen účtovat cenu podle ceníku „**██████████**“), a že jiný ceník s ohledem na současnou nestabilní situaci na trhu s energiemi (prudký nárůst cen energií v době počínající energetické krize) účastník řízení nenabízí. Účastník řízení tedy jednak prezentoval dotčenému zákazníkovi něco, co bylo v rozporu se smluvními ujednáními i s právními předpisy, neboť účastník řízení nebyl v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021 účtovat jinou cenu než cenu podle ceníku „**██████████**“ ve výši ve výši 468 Kč bez DPH/MWh, jednak sám zjevně podle toho, co zákazníkovi v e-mailu ze dne 29. prosince 2021 sdělil, nepostupoval, když dotčenému zákazníkovi cenu podle ceníku **██████████** platného od 28. října 2021, ve výši 2 299 Kč bez DPH/MWh, minimálně v období od 28. října 2021 do 30. listopadu 2021 prokazatelně neúčtoval.

Rada přistoupila k posouzení, zda daná obchodní praktika naplnila pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Obecně lze za nekalou praktiku považovat jednání podnikatele, jehož podstatou je jeho cílená snaha negativně podstatně ovlivnit ekonomické chování spotřebitele (tedy jeho rozhodování o obchodní transakci v nejširším smyslu). Generální klauzule nekalých obchodních praktik zakotvená v § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je naplněna, jsou-li kumulativně splněny její základní podmínky, tj. je-li jednání prodávajícího vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a zároveň podstatně narušuje nebo je sto podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele. Odbornou péčí se podle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o ochraně spotřebitele rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti.

Podstatným narušením ekonomického chování spotřebitele se podle § 2 odst. 1 písm. s) zákona o ochraně spotřebitele rozumí použití obchodní praktiky, která významně zhoršuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí, což vede k tomu, že učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Ustanovení § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele poté definuje zásadní pojem „rozhodnutí ohledně koupě“ jako rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou nebo částečně, zda si je ponechá nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání.

Rada považuje jednání účastníka řízení spočívající ve sdělení ze dne 29. prosince 2021 za jednání, které je v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, neboť bylo učiněno v rozporu se smluvními ujednáními i právními předpisy, neodpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti podnikání na úseku obchodování s energiemi a lze jej vykládat tak, aby v zákazníkovi vyvolalo nesprávný předpoklad

ohledně výše účtované ceny (že je zákazník nucen za odebraný plyn sdělenou cenu zaplatit). Uvedené sdělení tedy mohlo v zákazníkovi vyvolat jednak dojem, že mu účastník řízení byl oprávněn od 1. ledna 2021 účtovat dodávky plynu podle jiného ceníku než v roce 2020 (a že je zákazník povinen sdělenou cenu účastníku řízení uhradit), jednak dojem, že účastníkem řízení účtované ceny jsou jedinými možnými cenami, které mu jmenovaný může účtovat/poskytnout. Toto jednání tak naplnilo znaky generální klauzule nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 1 ve spojení s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

V daném kontextu je pak nutno dodat, že k samotné nekalosti obchodní praktiky postačí pouhá způsobilost podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, přičemž je již nerozhodné, zda bylo chování spotřebitele skutečně ovlivněno. Není tak důležitý výsledek, ale podstata samotné praktiky a její vliv na spotřebitele. V tomto ohledu je Rada přesvědčena, že informace sdělená účastníkem řízení zákazníkovi dne 29. prosince 2021 navenek vyzněla tak, že účastník řízení byl oprávněn od 1. ledna 2021 účtovat dodávky plynu podle jiného ceníku než v roce 2020 (podle ceníku [REDAKCE]), přestože k tomu oprávněn nebyl a ani podle tohoto ceníku zjevně (minimálně po část roku 2021) neúčtoval.

3. nevyúčtování dodávky – výroky III. a IV. napadeného rozhodnutí

Přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence tím, že „*nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 1 až 4 energetického zákona*“.

Podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, je držitel licence „*povinen vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství*“.

Podle § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování, ve znění účinném do 31. prosince 2021, je „*délka zúčtovacího období zpravidla 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, pokud se smluvní strany nedohodnou na kratší délce zúčtovacího období*“.

Vyroky III. a IV. napadeného rozhodnutí je postihováno jednání účastníka řízení spočívající v nevyúčtování dodávek plynu zákazníkům [REDAKCE] (výrok III.) a [REDAKCE] (výrok IV.) podle právní úpravy účinné do 31. prosince 2021.

Energetický regulační úřad i Rada vychází při výkladu skutkové podstaty uvedeného přestupku z toho, že ačkoli energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2021, ani vyhláška o vyúčtování, ve znění účinném do 31. prosince 2021, přímo nestanovily konkrétní lhůtu, do kdy by měl být zákazníkovi poskytnut doklad o vyúčtování dodávky energií, racionální výklad právní povinnosti stanovené držiteli licence v § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, za současného využití § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování, ve znění účinném do 31. prosince 2021, je takový, že vyúčtování těchto dodávek by mělo standardně proběhnout jednou ročně, v úzké časové vazbě na zúčtovací období v délce 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, případně i v období kratším, pokud se dodavatel s odběratelem dohodli na jeho zkrácení. Pokud se tak nestalo, došlo k porušení § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a tím i k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021.

V souvislosti se splněním povinnosti vyúčtovat Rada v předchozím rozhodnutí o rozkladu Energetickému regulačnímu úřadu vytkla užívání pojmu vystavení vyúčtování, který může být do jisté míry zavádějící, neboť ke splnění povinnosti vyúčtovat dojde tehdy, pokud se vyúčtování dostane do sféry zákazníka. Rada proto prvostupňový orgán zavázala doplnit skutková zjištění o informaci, zda dotčení zákazníci vyúčtování od účastníka řízení obdrželi (jen zákazník [REDAKCE] výslovně uvedl, že faktury neobdržel). Prvostupňový orgán pak v souladu s pokynem Rady u zákazníka [REDAKCE] ověřil, zda předmětné faktury obdržel, přičemž ten dne 28. srpna 2024 sdělil, že předmětná vyúčtování nikdy neobdržel.

Prostřednictvím výroků III. a IV. je tedy účastník řízení sankcionován za to, že zákazníkům dodávky plynu vůbec nevyúčtoval (nikoliv, že by je vyúčtoval pozdě), tzn., že porušil povinnost vyúčtovat jako takovou (jeho jednání tedy vykazuje vyšší míru společenské škodlivost). Jmenovaný nicméně během prvního řízení o rozkladu doložil do správního řízení k odběrnému místu pana [REDAKCE] (EIC [REDAKCE]) fakturu č. [REDAKCE] ze dne 17. února 2020 za období od 24. ledna 2019 do 22. ledna 2020 a fakturu č. [REDAKCE] ze dne 11. března 2021 za období od 23. ledna 2020 do 19. ledna 2021, a k odběrnému místu pana [REDAKCE] (EIC [REDAKCE]) fakturu č. [REDAKCE] ze dne 25. listopadu 2019 za období od 3. prosince 2018 do 31. prosince 2019, fakturu č. [REDAKCE] ze dne 25. listopadu 2020 za období od 1. listopadu 2019 do 26. října 2020, fakturu č. [REDAKCE] ze dne 27. prosince 2021 za období od 27. října 2020 do 8. listopadu 2021 a fakturu č. [REDAKCE] ze dne 3. února 2022 za období od 9. listopadu 2021 do 3. prosince 2021. Předložené faktury měly prokazovat, že účastník řízení svou povinnost vyúčtovat splnil.

Rada již ve rozhodnutí č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 shledala nepravděpodobným, že by zákazník správnímu orgánu sděloval nepravdivou informaci a naopak účelovým, když až v rámci rozkladu účastník řízení tvrdí, že vyúčtování vystavil. V tomto ohledu se tedy Rada přiklání k závěrům prvostupňového orgánu, že účastník řízení ve vytýkaných případech zákazníkům dodávky plynu vůbec nevyúčtoval, čímž se dopustil vytýkaných přestupků. Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí by si v této souvislosti nicméně zasloužovalo alespoň krátkou zmínku o tom, proč Energetický regulační úřad vzal za zjištěný skutkový stav ten, že zákazníci vystavené faktury neobdrželi, nikoliv ten, že je mohli obdržet nejdříve v den vystavení. Rada k tomu doplňuje, že účastník řízení tím, že předložil vystavená vyúčtování, neprokazoval ani neprokázal to, že zákazníci tato vyúčtování skutečně obdrželi (či alespoň to, že jim je zaslal [poskytl]), ale toliko to, že vyúčtování vystavil. Zákazník [REDAKCE] nicméně v e-mailové zprávě ze dne 7. září 2023 správnímu orgánu výslovně sdělil, že vyúčtování č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] nikdy neobdržel, zákazník [REDAKCE] v e-mailu ze dne 28. srpna 2024 uvedl, že mu ze strany účastníka řízení nebylo zasláno žádné vyúčtování. Vystavená vyúčtování tak v tomto ohledu postrádají právní relevanci, neboť se zjevně nedostala do sféry zákazníků, kteří se v tomto důsledku nedozvěděli informace, k jejichž poskytnutí má právě vyúčtování sloužit. Rada nespatřuje důvod, proč by informace sdělené správnímu orgánu ze strany těchto zákazníků měly být nepravdivé a účastník řízení tato sdělení nijak nevyvrátil, když za tímto účelem mohl správnímu orgánu v závislosti na způsobu doručování doložit např. doklad o odeslání, kopii odeslaného e-mailu či doručenkou apod. Vzhledem k tomu, že účastník řízení žádný takový doklad správnímu orgánu v průběhu řízení nedoložil a že oba zákazníci výslovně uvedli, že vystavené faktury neobdrželi, ztotožnila se Rada se závěrem Energetického regulačního úřadu, že účastník řízení dotčeným zákazníkům dodávky plynu vůbec nevyúčtoval.

Přestože se Rada se závěry Energetického regulačního úřadu ohledně výroků III. a IV. ztotožnila, ve vztahu k přestupkům vytýkaným účastníkovi řízení ve výroku III. bodu i. a ve výroku IV. bodu i. musela přistoupit k zastavení řízení podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť odpovědnost účastníka řízení za tyto přestupky zanikla v důsledku uplynutí promlčecí doby podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož od spáchání vytýkaných přestupků uplynulo více jak 5 let (v případě přestupku ve výroku III. písm. i. se účastník řízení dopustil přestupku dne 30. ledna 2021, promlčecí doba tedy uplynula dne 30. ledna 2026; v případě přestupku ve výroku IV. písm. i. se účastník řízení dopustil přestupku dne 5. listopadu 2020 a promlčecí doba uplynula dne 5. listopadu 2025). V uvedených případech nelze účastníka řízení za tato jednání sankcionovat.

4. pozdní vyúčtování dodávky – výrok V. napadeného rozhodnutí

Přestupku podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence tím, že „*nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 1 až 4 energetického zákona*“.

Podle § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném od 1. ledna 2022, je držitel licence povinen „*bezplatně vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu*“.

v elektroenergetice a související službu v plynárenství a poskytovat bezplatně informace o vyúčtování dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice a dodávek tepelné energie.“

Podle § 16 odst. 1 věty první vyhlášky o vyúčtování, ve znění účinném do 31. července 2024, „*Obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění.“*

Podle § 16 odst. 4 vyhlášky o vyúčtování, ve znění účinném do 31. července 2024, „*Obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, pokud zákazník ukončil odběr plynu v odběrném místě nebo změnil obchodníka s plynem nebo výrobce plynu.“*

Výrokem V. napadeného rozhodnutí je účastníku řízení vytýkáno spáchání 51 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterých se dopustil tím, že neprovedl řádné/mimořádné vyúčtování dodávky plynu do 15 kalendářních dnů od uskutečnění zdanitelného plnění. V posuzovaném období (od 1. ledna 2022 do 31. července 2024) totiž již vyhláška o vyúčtování stanovila konkrétní délku lhůty pro provedení bezplatného vyúčtování, přičemž za počátek uvedené lhůty byl stanoven „den uskutečnění zdanitelného plnění“, za něhož Energetický regulační úřad správně určil den zpřístupnění odečtu měřicího zařízení v systému operátora trhu, a to s oporou o § 21 odst. 4 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném v době spáchání přestupku (dále jen „zákon o DPH“), podle něhož se zdanitelné plnění považovalo za uskutečněné dnem „odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny“.

Účastník řízení je ve všech 51 případech sankcionován za jednání spočívající v pozdním vystavení vyúčtování, nikoliv za to, že by vyúčtování nevystavil vůbec (jako v případě výroku III. a IV. napadeného rozhodnutí). Rada vychází z toho, že účastník řízení v průběhu řízení zjištěný skutkový stav nezpochybňoval a nerozporoval ani časový odstup těchto vyúčtování od okamžiku, kdy byly údaje z měření spotřeby plynu v informačním systému operátora trhu zveřejněny. Rada nicméně již v předchozím rozhodnutí o rozkladu prvostupňového orgánu práci s pojmem „vystavení vyúčtování“ vytkla, neboť, jak již bylo uvedeno, zmiňovaný pojem nemusí představovat splnění povinnosti obchodníka „vyúčtovat“. V této souvislosti zavázala Energetický regulační úřad zaměřit se při zjišťování skutkového stavu na to, zda se vystavené faktury dostaly do sféry zákazníků, přičemž uzavřela, že vždy lze jednotlivý dílčí útok vymezit alespoň tak, že účastník řízení vyúčtoval nejdříve toho dne, kdy bylo vyúčtování vystaveno (tj. vzít tuto skutečnost ve prospěch účastníka řízení).

Prvostupňový orgán proto v navazujícím správním řízení doplnil u jednotlivých zákazníků popis skutkového stavu stran skutečnosti, zda vystavená vyúčtování obdrželi. Z 51 potrestaných přestupků tak bylo v 33 případech zjištěno, že zákazníci vystavená vyúčtování obdrželi, ovšem nebylo zjištěno, kdy (resp. nebylo zjištěno, kdy jim bylo ze strany účastníka řízení poskytnuto); v 10 případech správní spis informací o tom, zda zákazník vyúčtování obdržel, či zda mu jej účastník řízení poskytl, neobsahuje; v 8 případech pak spisový materiál obsahuje kromě informace o tom, že zákazník vystavené vyúčtování obdržel, i konkrétní datum, kdy se tak stalo.

Správní orgán pak vycházel ze závazného právního názoru Rady vysloveného v rozhodnutí o rozkladu č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024, tj. ze skutečnosti, že nejsou-li v jednotlivých případech podklady k jednoznačnému učinění závěru, že se vystavené vyúčtování dostalo do sféry zákazníka, nejdříve mohlo být vyúčtování zákazníkům doručeno dnem jeho vystavení. Vzhledem k tomu, že v žádném z vytýkaných případů nebylo jednoznačně prokázáno, že by účastník řízení vyúčtování dotčeným zákazníkům neposkytl, má zjištění informace o doručení vliv zejména na skutečnost, zda je sankcionováno „pozdní vyúčtování“ nebo „nevyúčtování“, tj. nesplnění povinnosti vyúčtovat jako takové. Jak již bylo uvedeno, ve všech posuzovaných případech je tedy účastníku řízení vytýkáno pozdní vyúčtování a v souladu s principem *in dubio pro reo* považoval Energetický regulační úřad

ve všech vytýkaných případech za den „doručení“ vyúčtování den vystavení vyúčtování (srov. odst. [407] napadeného rozhodnutí). Ve výroku pak v návaznosti na výše uvedené ztotožnil datum vystavení vyúčtování s pojmem „provedení“ vyúčtování ve smyslu aplikované vyhlášky o vyúčtování.

Rada v této souvislosti považuje za důležité uvést, že se ve své správní praxi obecně setkává zejména s případy, kdy ze správního spisu není vůbec zřejmé, zda a kdy jednotliví zákazníci vystavená vyúčtování obdrželi, resp. kdy jim je účastník řízení poskytl, protože zastává výše uvedený právní názor, podle kterého mohla být jednotlivá vyúčtování zákazníkům doručena/poskytnuta nejdříve v den jejich vystavení; v důsledku toho se datum vystavení vyúčtování stává pro Energetický regulační úřad pro veškeré další úvahy stěžejním. Tomu odpovídá výše uvedených 43 případů, kdy správní orgán disponoval buď informací, že zákazník vystavené vyúčtování obdržel (bez bližšího určení kdy), nebo informací o tom, zda zákazník vystavené vyúčtování obdržel, vůbec nedisponoval. V takových případech nelze zvolit jiný postup, než postup pro účastníka řízení příznivější, a tedy, že správní orgán považuje za datum „provedení vyúčtování“ jediné zjiitelné datum vyplývající ze spisu, kterým je datum vystavení vyúčtování.

Od toho je však třeba odlišit výše zmíněných 8 případů, kdy bylo zjištěno konkrétní datum doručení vyúčtování jednotlivým zákazníkům. Ve správním řízení totiž bylo zjištěno, že [redacted] vyúčtování ze dne 3. února 2022 obdržel až dne 28. března 2022, [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 3. února 2022 dne 7. února 2022, [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 7. února 2022 až dne 12. srpna 2022, [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 18. února 2022 dne 21. února 2022, [redacted] obdržela vyúčtování ze dne 14. března 2022 po několika urgencích e-mailem až dne 17. srpna 2022, [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 1. dubna 2022 až dne 26. května 2022, [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 11. dubna 2022 až dne 3. května 2022 a [redacted] obdržel vyúčtování ze dne 24. února 2022 až dne 26. října 2022 (u tohoto zákazníka je tato informace zjiitelná z popisu skutkového stavu (srov. bod [300] napadeného rozhodnutí), ovšem v právním hodnocení věci absentuje (srov. bod [460] napadeného rozhodnutí) a správní orgán zde pracuje nesprávně pouze s informací, že zákazník vyúčtování obdržel.

Pokud pak Energetický regulační úřad ve výroku V. napadeného rozhodnutí i v těchto případech vymezil jednání účastníka řízení pojmem a datem „vystavení vyúčtování“, nemůže Rada tomuto postupu z hlediska principu *in dubio pro reo* nic vytknout, neboť z hlediska závažnosti vytýkaného jednání se jedná o postup pro účastníka řízení příznivější. Popis jednání ve výroku uvedeného rozhodnutí, co se týče dat vystavení předmětných vyúčtování i dat zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení skutkovým zjištěním správního orgánu odpovídá, proto je namísto postupu Energetického regulačního úřadu i v těchto případech potvrdit.

Nicméně jestliže prvostupňový orgán v rámci právního hodnocení u uvedených 8 případů uzavírá, že účastník řízení vystavil vyúčtování (x) dnů po uplynutí 15denní lhůty pro vyúčtování, nicméně bylo dále prokázáno, že vyúčtování zákazníkovi poskytl až s dalším prodloužením, tudíž k vyúčtování ve smyslu dotčených právních předpisů došlo až (y) dnů po lhůtě, je namísto vyslovené závěry revidovat. Buď je možné přijmout závěr, že účastník řízení „provedl“ vyúčtování až dnem, kdy dotčeným zákazníkům vyúčtování poskytl, pokud jsou k tomuto zjištění k dispozici dostatečné podklady, nebo je možné přijmout závěr, že účastník řízení „provedl“ vyúčtování dnem, kdy vyúčtování vystavil, pokud naopak nelze konkrétní den, kdy se vyúčtování dostalo do sféry zákazníka, určit. Není však možné vyslovené právní závěry směřovat tak, jak to učinil prvostupňový orgán (srov. odst. [413], [418], [426], [454], [468] a [482] napadeného rozhodnutí).

Pro tyto účely je možné zohlednit § 573 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle kterého se má za to, že došla zásilka odeslaná s využitím provozovatele poštovních služeb došla třetí pracovní den po odeslání. V posuzovaných 8 případech neobsahuje správní spis informaci o tom, jakým způsobem bylo vyúčtování jednotlivým zákazníkům zasláno; v případě, že by tomu bylo s využitím provozovatele poštovních služeb, by bylo možné v případě zákazníků [redacted] a [redacted] ještě uvažovat, že ve vztahu k těmto zákazníkům bylo vyúčtování poskytnuto rovněž v den

jejich vystavení; v ostatních případech lze nicméně poukázat na významnou délku prodlení mezi datem vystavení vyúčtování a datem, kdy se tato vyúčtování skutečně dostala do sféry zákazníků, přičemž tato prodlení zjevně nebyla způsobena délkou poštovní přepravy, ale tím, že účastník řízení poskytl dotčeným zákazníkům vyúčtování až s významnou časovou prodlevou. Uvedená zjištění je však třeba v odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídajícím způsobem hodnotit. Obecně totiž není možné právně aprobovat postup, kdy účastník řízení vyúčtování vystaví, ale zákazníkovi jej poskytne až s dalším prodlením; v opačném případě by zákonem uložená povinnost a s tím související zjišťování informace o tom, kdy se vyúčtování dostalo do sféry jednotlivých zákazníků, postrádalo smysl a účel, neboť obchodník by ji splnil vyhotovením dokumentu, o kterém by se zákazník nemusel buď dozvědět nikdy nebo až s delším časovým odstupem.

Rada se i přes výše uvedené ztotožňuje s naplněním formální i materiální stránky všech vytýkaných přestupků. Účastník řízení prokazatelně vystavil vyúčtování za dodávky plynu specifikovaným zákazníkům po lhůtě, kterou pro tyto účely právní předpisy stanoví, přičemž délka prodlení s vystavením vyúčtování se v posuzovaných případech pohybovala od 5 dnů do 41 dnů, téměř v polovině případů (v 25 případech) pak přesahovala 30 dnů. Má-li obchodník povinnost vystavit vyúčtování za určité období v určité lhůtě a zákazník tak legitimně očekává, že obchodník tuto povinnost splní, nelze vyslat signál zákazníkům, že výslovně stanovené lhůty jsou pro obchodníky se souhlasem Energetického regulačního úřadu relativní. Délku prodlení v konkrétním případě je přitom třeba poměřovat právě s délkou lhůty, která je pro provedení vyúčtování zákonem stanovena. V 25 případech, kdy prodlení účastníka řízení s vystavením vyúčtování činilo více než 30 dnů, lze uvést, že tato prodlení zákonnou lhůtu dvojnásobně přesahují. Z množství vytýkaných případů lze navíc usuzovat na systematickosti jednání účastníka řízení. I v těch případech, kdy se jednalo o prodlení mírná (5 dnů či 9 dnů), se však podle názoru Rady jedná o prodlení natolik podstatná, aby bylo shledáno naplnění materiální stránky přestupku. Konkrétní společenská škodlivost spočívá ve skutečnosti, že zákazníci účastníka řízení neměli po nezanedbatelnou dobu po uplynutí 15denní lhůty pro vystavení vyúčtování dodávky plynu možnost seznámit se se skutečnou cenou dodávky plynu a skutečnou spotřebou dotčené komodity, tudíž byli v nejistotě ohledně vyúčtování dodávky; v některých případech nadto měly být dotčeným zákazníkům vráceny přeplatky, ze strany účastníka řízení tedy došlo k zadržování finančních prostředků.

Dále je třeba k výroku V. uvést, že v předchozím rozhodnutí Energetický regulační úřad kvalifikoval vytýkané jednání jako pokračující přestupek ve smyslu § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve vztahu k jehož odůvodnění mu Rada vytkla strohost přijatých závěrů. V napadeném rozhodnutí pak správní orgán kromě původně sankcionovaných případů potrestal i skutky nové – jedná se o případy č. 39 až 51, a nově kvalifikoval všechny případy ve výroku V. jako samostatné přestupky – změna právní kvalifikace byla účastníku řízení řádně oznámena přípisem č. j. 06389-26/2023-ERU ze dne 29. srpna 2024.

K tomu Rada uvádí, že (vyjma případu paní [redacted]) se ve všech případech jedná na první pohled o situace, které vykazují souvislost v předmětu útoku, stejný způsob provedení i blízkou časovou souvislost. Jedná se totiž o vyúčtování dodávky plynu za období 2021/2022 a tato vyúčtování byla vystavena v první polovině roku 2022 (většina v první čtvrtině). Pokud však Energetický regulační úřad kvalifikoval vytýkaná jednání jako 51 samostatných přestupků, neshledal patrně za dostatečně prokázaný jednotný záměr účastníka řízení. Rada vnímá kvalifikaci vytýkaných přestupků jako samostatných přestupků jako postup pro účastníka řízení příznivější, neboť jednotný záměr (v případě pokračujícího přestupku) zpravidla prokazuje vyšší míru škodlivosti a úmyslu (proto je třeba ho v rozhodnutí důsledně odůvodnit); v případě pokračujícího přestupku pak promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, zatímco v případě samostatných přestupků běží každému z nich promlčecí doba zvlášť – kvalifikace přestupku jako pokračujícího by tedy i z hlediska možného zániku odpovědnosti za přestupky byla pro účastníka řízení nevýhodnější. Kvalifikoval-li tedy správní orgán vytýkaná jednání jako samostatné přestupky a tuto

změnu kvalifikace účastníku řízení řádně oznámil, nemůže Rada tomuto postupu nic vytknout a s napadeným rozhodnutím se i v této části ztotožňuje.

5. neprodlené nesdělení data ukončení smlouvy – výrok VI. napadeného rozhodnutí

Podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2022, se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že „poruší některou z povinností uvedených v § 61 odst. 2“.

Podle § 61 odst. 2 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2022, je obchodník s plynem povinen „sdělit neprodleně na žádost zákazníkovi dobu trvání závazku ze smlouvy, případný postih a vymezení lhůty, ve které je oprávněn učinit projev vůle směřující k ukončení závazku ze smlouvy včetně jednoznačně vymezeného data ukončení závazku ze smlouvy“.

V posuzované situaci vycházel Energetický regulační úřad z následujícího skutkového stavu. Dne 18. listopadu 2010 uzavřela zákaznice [redacted] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [redacted]. Dne 25. dubna 2022 udělila zákaznice společnosti [redacted], plnou moc k provedení veškerých právních jednání souvisejících se změnou dodavatele, vč. vyžádání informace o datu ukončení dodávky od dosavadního dodavatele a k převzetí sdělení o tomto datu. Společnost [redacted], pak v zastoupení několika zákazníků, mj. i v zastoupení zákaznice [redacted], v dopise ze dne 8. prosince 2022 v souvislosti s výpovědí smluv jednotlivých zákazníků účastníka řízení mimo jiné požádala, aby jí sdělil datum ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu. Na podanou výpověď a žádost společnost [redacted], neobdržela od účastníka řízení žádnou reakci.

Energetický regulační úřad shledal v jednání účastníka řízení nesplnění povinnosti stanovené v § 61 odst. 2 písm. m) energetického zákona. Pojem „neprodleně“ vyložil jako „bez zbytečného prodlení“, „okamžitě“, „ihned“ či „bez meškání“; účastník řízení však nejméně ke dni 8. února 2024 (tj. den, kdy se společnost [redacted], na správní orgán obrátila), tj. více než rok ode dne žádosti, datum ukončení smlouvy vůbec nesdělil. Důsledkem neposkytnutí informace byla nejistota zákaznice ohledně toho, ke kterému datu je oprávněna smluvní vztah ukončit a přejít k novému dodavateli (společnosti [redacted]).

Rada pro přehlednost uvádí, že uvedený přestupek nebyl v předchozím rozhodnutí zahrnut a účastník řízení k němu v rozkladu žádné námítky nevznesl. Rada proto přezkoumala zákonnost napadeného výroku i jeho věcnou správnost, přičemž se s hodnocením věci ze strany prvostupňového orgánu ztotožnila. Nad rámec odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje za vhodné doplnit, že skutková podstata vytýkaného přestupku cílí na žádost zákazníka, přičemž posuzovaná situace je oproti standardně správním orgánem projednávaných případů specifická v tom, že o poskytnutí informace nežádal přímo zákazník, ale jeho zmocněnec. Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí by si tedy v tomto ohledu zasloužovalo bližší pozornost.

Rada zde nicméně vychází z obecných právních východisek institutu smluvního zastoupení, když podle § 441 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „Ujednají-li si to strany, zastupuje jedna z nich druhou v ujednaném rozsahu jako zmocněnec.“ Podle § 436 uvedeného zákona pak: „Kdo je oprávněn právně jednat jménem jiného, je jeho zástupcem; ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.“ V posuzované situaci je zjevné, že o sdělení informace od účastníka řízení nežádala přímo zákaznice, nýbrž její zmocněnec, a to v souladu s plnou mocí, kterou mu zákaznice nejen za tímto účelem udělila. Společnost [redacted] tedy jednala jménem zákaznice a z jejího jednání vznikly práva a povinnosti přímo zákaznici. Rada pak vychází z toho, co uvedl prvostupňový orgán v bodu [527] napadeného rozhodnutí, že smyslem § 61 odst. 2 písm. m) energetického zákona je mj. umožnění zákazníkovi zvolit si svobodně nového dodavatele komodit a plynulé navázání dodávek v případě změny dodavatele. Právě uvedené zájmy byly v posuzované situaci jednáním účastníka řízení porušeny, přičemž z hlediska výkladu skutkové podstaty vytýkaného přestupku není rozdíl v tom, zda o předmětné informace žádá přímo zákazník vlastním jménem nebo

si za tímto účelem zvolí zmocněnce, který jedná jeho jménem. Opačný přístup by zcela odporoval zákonným principům zastoupení. Důsledkem nečinnosti účastníka řízení byla v každém případě nejistota zákaznice ohledně možnosti přechodu (resp. data přechodu) k novému dodavateli, kterého si jmenovaná zvolila, což jsou důsledky, kterým má sankcionované ustanovení zamezovat. Rada proto považuje formální i materiální stránku vytykánoho přestupku za splněnou, přičemž odkazuje na napadené rozhodnutí.

6. nedodržení standardu lhůt – výroky VII. a VIII. napadeného rozhodnutí

Podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2019 i ve znění účinném do 31. prosince 2021, se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že „*poruší některou z povinností uvedených v § 61 odst. 2.*“ Podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 23. ledna 2023 včetně předcházejících znění z roku 2022, se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že „*poruší některou z povinností uvedených v § 12c odst. 2 nebo § 61 odst. 2.*“ Podle § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, ve zněních účinných v době spáchání přestupků, je obchodník s plynem mj. povinen „*dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb.*“

Podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství (dále jen „*vyhláška o kvalitě dodávek plynu*“), je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu „*zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.*“

Podle § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu „*vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním dodávek plynu do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle písmene a) posouzena jako oprávněná; je-li vypořádání plateb provedeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, považuje se lhůta za splněnou, je-li v této lhůtě příslušná částka dodavatelem nebo dodavatelem sdružené služby ve prospěch zákazníka poukázána.*“

Podle § 16 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb „*Spočívá-li důvod reklamace vyúčtování dodávky plynu ve vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu a dodavatel nebo dodavatel sdružené služby ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) reklamuje vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu podle § 14, lhůty podle odstavce 1 po dobu vyřizování reklamace podle § 14 neběží.*“

Rada se již v předchozím rozhodnutí o rozkladu ztotožnila s právním hodnocením jednání účastníka řízení, resp. s trestností vytykánoho jednání, jak ve vztahu k výroku VII., tak ve vztahu k výroku VIII. napadeného rozhodnutí, a na tomto hodnocení setrvává. Ve stručnosti lze shrnout, že přestože je aplikovaná zákonná právní úprava velmi stručná, resp. obecná, je v zákonných mezích doplněna podzákonnou právní úpravou prezentovanou právě vyhláškou o kvalitě dodávek plynu, která stanovuje ohledně dodávek a služeb poskytovaných držiteli licencí určité standardy kvality, přičemž jedním z nich je i standard lhůty pro vyřízení reklamace. Za pomoci prováděcího právního předpisu tak lze v souvislosti s § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona dovodit, jaké jednání účastníka řízení je trestné, když vyhláška o kvalitě dodávek plynu stanoví požadovanou kvalitu dodávek a služeb, postupy a lhůty, jinými slovy na základě zákonného zmocnění rozvádí, co lze za stanovenou kvalitu dodávek a služeb požadovat; Rada se proto s aplikací právních předpisů na posuzovaný případ ztotožňuje.

Prostřednictvím výroku VII. napadeného rozhodnutí je účastníku řízení vytykáno spáchání 18 přestupků, kterých se dopustil tím, že nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace na 1) vyúčtování dodávky plynu (výrok VII. body i., iii. až vi., viii. až xi. a xviii.) nebo na 2) nevrácení zaplacených přeplatků (výrok VII. body ii., vii., xii. až xvii.).

Ve vztahu k vyřizování reklamace na vyúčtování dodávky plynu je účastník řízení sankcionován za to, že buď písemné vyřízení reklamace zákazníkům vůbec nezaslal, anebo jej zaslal, ale až po uplynutí lhůty, kterou pro tyto účely vyhláška o kvalitě dodávek plynu stanoví. Ve vztahu k vyřizování reklamace na nevrácení zaplacených přeplatků je pak účastník řízení vytýkáno buď to, že písemné vyřízení reklamace zákazníkům vůbec nezaslal, ve dvou případech (výrok VII. bod xii. a xiii.) pak to, že reklamaci vyřídil (vrátil přeplatek na bankovní účet zákazníka) později, než mu ukládá aplikovaná právní úprava.

Stejně jako v případě přestupků pozdního vyúčtování i v tomto případě Rada v předchozím rozhodnutí o rozkladu č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 upozornila na problém s užíváním pojmu „vystavení vyúčtování“, resp. opravného vyúčtování, přičemž uvedla, že má-li obchodník povinnost písemně vyříditi reklamaci, pak je potřeba se zabývat tím, zda toto písemné vyřízení reklamace prostřednictvím vyúčtování bylo jedním ve vztahu k zákazníkovi, když pouhé vystavení opravného vyúčtování nelze považovat za písemné vyřízení reklamace, neboť z této skutečnosti nelze zjistit, kdy toto opravné vyúčtování bylo doručeno zákazníkovi a kdy účastník řízení reklamaci vyřídil.

V reakci na to Energetický regulační úřad odůvodnění napadeného rozhodnutí stran informace o zaslání, resp. doručení opravného vyúčtování zákazníkům doplnil. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak v jednotlivých případech bez pochyby vyplývá, že zákazníci opravné vyúčtování od účastníka řízení obdrželi. Rada přitom při dalším hodnocení věci vychází z toho, že účastník řízení takto zjištěný skutkový stav nerozporuje.

Po bližším přezkoumání ovšem Rada ve vztahu k výroku VII. shledala v jednotlivostech pochybení Energetického regulačního úřadu stran data, kdy došlo k zaslání vyřízení reklamace, uvedenému ve výroku tohoto rozhodnutí. Obecně ze skutkového stavu jednotlivých případů vyplývá, že účastník řízení buďto zaslal opravné vyúčtování (písemné vyřízení reklamace) zákazníkovi v den, který se shoduje s datem vyhotovení opravného vyúčtování, nebo vyřízení reklamace nezaslal zákazníkovi vůbec. Tak tomu bylo u 14 z 18 vytýkaných případů (ve 2 vytýkaných případech [výrok VII. bod xii. a xiii.] pak není trestáno pozdní zaslání či nezaslání písemného vyřízení reklamace, ale pozdní vrácení přeplatku). Ve dvou případech se nicméně datum zaslání opravného vyúčtování od data vystavení opravného vyúčtování liší.

Jedná se o případ zákazníka [REDAKCE] (výrok VII. bod i.), kdy Energetický regulační úřad ve výroku uvedl, že písemné vyřízení reklamace zaslal účastník řízení zákazníkovi dne 10. prosince 2021, ačkoliv z odůvodnění (popisu skutkového stavu) vyplývá, že jej zaslal až dne 16. prosince 2021 (mělo se jednat o daňový doklad č. [REDAKCE] k vyúčtování č. [REDAKCE] ze dne 10. prosince 2021), srov. odst. [532] napadeného rozhodnutí. Z právního hodnocení pak vyplývá, že zákazník vystavené opravné vyúčtování obdržel, když správní orgán vycházel z potvrzení účastníka řízení ze dne 16. prosince 2021 o zaslání opravného vyúčtování (srov. odst. [602] napadeného rozhodnutí). Rada kontrolou spisového materiálu ověřila, že opravné vyúčtování bylo ze strany účastníka řízení zasláno zákazníkovi e-mailem dne 16. prosince 2021 v 15:10 hodin (č. j. 11115-10/2022-ERU), pročež mělo být ve výroku napadeného rozhodnutí (a při úvahách o délce prodlení – srov. odst. [603] napadeného rozhodnutí) uvažováno s datem 16. prosince 2021.

Obdobně též v případě zákazníka [REDAKCE] (výrok VII. bod iii.) Energetický regulační úřad ve výroku uvedl, že účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal dne 29. března 2022, ačkoliv z odůvodnění (popisu skutkového stavu) vyplývá, že jej zaslal až dne 31. března 2022 (mělo se jednat o opravný daňový doklad č. [REDAKCE] k vyúčtování č. [REDAKCE] ze dne 29. března 2022) (srov. odst. [537] napadeného rozhodnutí). V právním hodnocení věci pak správní orgán uvedl, že účastník řízení dne 29. března 2022 opravné vyúčtování vystavil; zákazník vystavené opravné vyúčtování obdržel (srov. odst. [610] napadeného rozhodnutí). Rada kontrolou spisového materiálu ověřila, že opravné vyúčtování bylo ze strany účastníka řízení zasláno zákazníkovi e-mailem dne 31. března 2022 (č. j. 07313-6/2022-ERU), pročež mělo být ve výroku napadeného rozhodnutí (a při úvahách o délce prodlení – srov. odst. [311] napadeného rozhodnutí) uvažováno s datem 31. března 2022.

V uvedených případech přistoupila Rada ke změně napadeného rozhodnutí tak, že v případě výroku VII. odst. i. změnila datum 10. prosince 2021 na 16. prosince 2021 a v případě výroku VII. odst. iii. změnila datum 29. března 2022 na 31. března 2022. Vzhledem k tomu, že se jedná o změnu v neprospěch účastníka řízení, Rada o této změně účastníka řízení v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu před vydáním tohoto rozhodnutí vyrozuměla a poskytla mu možnost se k avizované změně vyjádřit.

Pro úplnost Rada doplňuje, že u zákazníka [REDAKCE] (výrok VII. odst. x.) není ani z popisu skutkového stavu, ani z jeho právního hodnocení zřejmé, kdy mu účastník řízení opravné vyúčtování ze dne 30. června 2022 zaslal, a lze se tak v souladu se zásadou *in dubio pro reo* přiklonit k závěru, že účastník řízení zaslal opravné vyúčtování zákazníkovi téhož dne, kdy jej vystavil.

Rada v této souvislosti znovu upozorňuje Energetický regulační úřad na nevhodnost duplicitního uvádění skutkových okolností jednak v rámci popisu skutkového stavu, jednak v rámci právního hodnocení věci, v důsledku čehož došlo v ojedinělých případech k tomu, že prvostupňový orgán doplnil Radou již přezkoumávaná skutková zjištění do popisu skutkového stavu, ale nekonzistentně již nikoliv do právního hodnocení.

Ve vztahu k bodům xii. a xiii. (zákazníci [REDAKCE] a [REDAKCE]), v nichž je účastník řízení sankcionován za pozdní vrácení přeplatku, Rada v předchozím rozhodnutí o rozkladu upozornila na nutnost dostatečně odůvodnit materiální stránku vytykánych přestupků, když v těchto případech sice účastník řízení nezaslal zákazníkům písemné vyřízení reklamace, ale zákazníci podanou reklamaci dosáhli požadovaného výsledku (vrácení přeplatku). Jak nicméně správně konstatoval Energetický regulační úřad, k vrácení přeplatku (vyřízení reklamace) došlo až po uplynutí vyhláškou stanovené lhůty (zákazníci byli po nezanedbatelnou dobu v nejistotě, zda jim bude přeplatek vrácen), pročež i v těchto případech lze materiální stránku vytykánych přestupků považovat za naplněnou.

V ostatních případech Rada odkazuje na právní hodnocení zjištěného skutkového stavu provedené Energetickým regulačním úřadem v napadeném rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje. Účastník řízení ve vytykánych případech buďto nedodržel lhůtu k vyřízení reklamace (nadto v některých případech tuto lhůtu výrazně překročil), v některých případech reklamaci nevyřídil vůbec. Tímto jednáním došlo k narušení práv zákazníků na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jimi uplatněné reklamace, což je zájem, který má aplikovaná právní úprava chránit.

V případě výroku VIII. je účastník řízení sankcionován za spáchání 3 přestupků nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace, kterých se dopustil včasným nevypořádáním rozdílu v platbách způsobeného nesprávným vyúčtováním dodávky plynu a následným uznáním reklamace jako oprávněné. V uvedených případech je tedy účastník řízení vytykáno, že vypořádal rozdíl v platbách s časovým prodloužením (které navíc v případě zákazníka [REDAKCE] činilo 194 dnů a v případě zákazníka [REDAKCE], 135 dnů), čímž došlo k výraznému narušení práv dotčených zákazníků na včasné vypořádání rozdílu v platbách. Rada v případě výroku VIII. v podrobnostech odkazuje na zjištění skutkového stavu a právní hodnocení provedené ze strany prvostupňového orgánu, s nimiž se v plném rozsahu ztotožňuje.

7. neoprávněné omezení nebo přerušování dodávek plynu – výrok IX. napadeného rozhodnutí

Podle § 91 odst. 11 písm. f), ve znění účinných v době spáchání přestupků, se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že „omezí nebo přeruší dodávku plynu zákazníkovi v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona.“

Podle § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s plynem „právo ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu.“

Oprávnění obchodníka s plynem na ukončení či přerušování dodávky plynu zákazníkovi v případě, že se dopustil neoprávněného odběru, nespočívá v přímém fyzickém přerušování dodávky (to je v gesci provozovatele distribuční soustavy), ale v oprávnění požádat o přerušování distributora plynu, k jehož soustavě je odběrné místo připojeno. Proto Energetický regulační úřad postupoval správně, pokud

účastníka řízení sankcionoval za jednání, kterým zadal požadavek na zkrácení dodávek plynu provozovateli distribuční soustavy, neboť právě toto jednání vedlo k „omezení“ nebo „přerušení“ dodávky plynu zákazníkům ve smyslu § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona.

Neoprávněný odběr plynu představuje objektivní stav, ke kterému dochází při naplnění některé z uvedených skutkových podstat vymezených v § 74 odst. 1 energetického zákona, takže není možné, aby účastníci právních vztahů sami určovali, co je či není neoprávněným odběrem. Oprávnění obchodníka s plynem podle § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona se využívá zejména u neoprávněných odběrů podle § 74 odst. 1 písm. a) a b), kdežto v případě neoprávněných odběrů technického charakteru se takový odběr projevívá ztrátou v soustavě příslušného provozovatele.

Pro definici neoprávněného odběru v projednávaném případě je tak relevantní § 74 odst. 1 písm. a) a b) energetického zákona, ve znění účinném v době spáchání přestupků. Podle § 74 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona se neoprávněným odběrem plynu rozumí *odběr bez právního důvodu nebo pokud právní důvod odpadá*. Pro naplnění této skutkové podstaty je tedy rozhodující zjištění, zda byl odběr skutečně realizován a absence smlouvy s předmětem dodávky plynu. Podle § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona se pak neoprávněným odběrem plynu rozumí *odběr při opakovaném neplnění platebních povinností (...), které nejsou splněny ani po předchozím upozornění*. Neplnění platebních povinností se podle dikce předmětné skutkové podstaty musí týkat úhrady plateb za dodávku plynu, potažmo plateb za zajištění související služby v plynárenství, vč. úhrady zálohových plateb a musí být dána podmínka „opakovanosti“, tj. k porušení musí dojít minimálně dvakrát, a to v blízké časové souslednosti. Nezbytným znakem této skutkové podstaty je předpoklad předchozího upozornění, který je nutné vztáhnout již ke skutečnosti opakovaného (nikoliv pouze jednorázového) porušení. Z důvodu vyloučení jakýchkoliv pochybností je třeba, aby v případě tohoto upozornění byly splněny podmínky jednostranného adresného jednání, které by mělo být prokazatelným způsobem doručeno do sféry adresáta.

Účastníku řízení je prostřednictvím výroku IX. napadeného rozhodnutí vytýkáno zadání požadavku na zkrácení dodávek plynu, v důsledku čehož došlo k ukončení dodávek plynu do 36 odběrných míst zákazníků, aniž by v nich docházelo k neoprávněnému odběru plynu.

K naplnění formální stránky přestupku podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona dojde, pokud obchodník s plynem „omezí“ nebo „přeruší“ zákazníkům dodávku plynu z jiných důvodů, než které jsou aprobované zákonem [tedy v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona]. Formální stránka přestupku tak může být naplněna pouze v situaci, kdy došlo k omezení nebo přerušení dodávky plynu, aniž by v odběrném místě došlo k neoprávněnému odběru. V této souvislosti je nutné specifikovat, v jakém období měl účastník řízení povinnost zákazníkům dodávat a jaké kroky k přerušení dodávky plynu učinil. Naplnění materiální stránky pak Energetický regulační úřad shledává v narušení kontinuity dodávek plynu, aniž k tomu byl účastník řízení oprávněn, když skutková podstata vytýkaného přestupku směřuje k ochraně plynulé a řádné dodávky plynu zákazníkům. Dřívějším ukončením smluv byl tento chráněný zájem ohrožen, resp. porušen.

Vzhledem k tomu, že výrok IX. napadeného rozhodnutí je v podstatě jediným výrokem o vině, který účastník řízení v podaném rozkladu v jednotlivostech rozporoval, vyjádří se Rada níže podrobněji ke všem v tomto výroku vytýkaným přestupkům.

Co se týče zákazníků [redacted] a [redacted], ti měli s účastníkem řízení uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, v průběhu jejichž trvání obdrželi od účastníka řízení oznámení o změně ceníků s účinností od 12. listopadu 2021. Oba zákazníci reagovali odstoupením od smlouvy ve smyslu § 11a odst. 5 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021.

V případě zákazníka [redacted] Energetický regulační úřad správně uvedl, že tento zaslal své odstoupení od smlouvy účastníkovi řízení dne 21. října 2021, když uvedl datum účinnosti tohoto odstoupení 20. listopadu 2021, tudíž ve smyslu § 11a odst. 6 věty první energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, podle něhož *„Odstoupení podle odstavce 3 je účinné k poslednímu*

dni kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno příslušnému držiteli licence, neurčí-li zákazník pozdější den účinnosti odstoupení.“ (zde došlo k chybě při novelizaci týkající se přečíslování odstavců a předmětné ustanovení bylo nutné vykládat tak, že se vztahuje k odstavci 5 tehdejšího znění), účinky odstoupení od smlouvy nastaly k 20. listopadu 2021 jako k pozdějšímu datu uvedenému zákazníkem. Účastník řízení měl tedy povinnost činit kroky k ukončení dodávky plynu právě k datu 20. listopadu 2021, přičemž tuto povinnost požadavkem na ukončení dodávky ke dni 11. listopadu 2021 porušil. Rada zde shledává jednoznačné pochybení ze strany účastníka řízení, který zákazníkem určenému datu ukončení dodávky plynu nepřiznal relevantní účinky a v systému operátora trhu zadal informace ohledně skončení dodávky plynu k dřívějšímu datu, přestože k tomuto datu právní důvod dodávky plynu existoval; a tudíž neexistoval stav neoprávněného odběru.

Ve vztahu k tomuto zákazníkovi účastník řízení v podaném rozkladu namítl, že dodávky byly zkráceny z podnětu zákazníka, který sám o ukončení dodávek plynu požádal a sám aktivně zaslal stav plynoměru k požadovanému datu skončení dodávek. K tomu zaslal printscreen obrazovky - e-mailu zasláného ze strany zákazníka účastníku řízení dne 11. listopadu 2021, v němž zákazník uvedl: „Dobrý den, níže Vám zasílám stav plynoměru k datu ukončení smlouvy. Stav plynoměru k datu 11.11.2021: ██████ m³. S pozdravem ██████“ Po seznámení se s obsahem uvedeného e-mailu musí Rada konstatovat, že z něj nevyplývá, že by zákazník sám požadoval ukončení dodávek k datu 11. listopadu 2021 (jak tvrdí účastník řízení), ale pouze to, že zákazník zaslal k tomuto datu stav plynoměru. Lze tak mít důvodně za to, že uvedený e-mail byl pouhou reakcí zákazníka na oznámení účastníka řízení (či provozovatele distribuční soustavy), že k ukončení dodávek plynu dojde k datu 11. listopadu 2021. To však na výše uvedených závěrech ničeho nemění. Účastník řízení buď omylem nebo úmyslně ignoroval určení účinků odstoupení od smlouvy ze strany zákazníka, který prokazatelně požadoval ukončení smlouvy k 20. listopadu 2021, a tedy ukončil dodávku plynu do odběrného místa dřív, než pro to existoval právní důvod.

Obdobně též zákazník ██████ reagoval na oznámení o zvýšení ceny odstoupením od smlouvy dne 21. října 2021, přičemž jako požadované datum ukončení smlouvy uvedl 31. prosince 2021. I v tomto případě tedy zákazník zvolil ve smyslu § 11a odst. 6 věty první energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, pozdější datum účinnosti odstoupení. Účastník řízení měl tedy povinnost činit kroky k ukončení dodávky plynu právě k datu 31. prosince 2021, přičemž stejně jako v předchozím případě tuto povinnost ukončením dodávky ke dni 12. listopadu 2021 porušil.

V obou výše uvedených případech tedy účastník řízení porušil zákonnou povinnost směřující zejména k ochraně spotřebitele, a to přiznat účinky odstoupení od smlouvy k datu, které si zvolil zákazník tak, aby mohl plynule přejít k novému dodavateli. Skutková podstata přestupku podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona přitom směřuje k ochraně plynulé a řádné dodávky plynu zákazníkům. Dřívějším ukončením smluv byl tento chráněný zájem porušen. Tímto jednáním účastník řízení prakticky zkrátil zákazníkům jejich právo na volbu dne účinnosti odstoupení od smlouvy, důsledkem čehož mohlo být až riziko vzniku neoprávněného odběru (jakožto následku zkrácení dodávek způsobeného účastníkem řízení, nikoli příčiny pro takový postup; vznik neoprávněného odběru sice není znakem skutkové podstaty vytýkaných přestupků, ale podporuje úvahy o jejich společenské škodlivosti).

Odlíšným byl případ zákaznice ██████ jež dne 10. února 2020 uzavřela s účastníkem řízení Dodatek ke Smlouvě o sdružených službách dodávky plynu, v jehož čl. II. byla sjednána dodávka plynu do 31. prosince 2022. Aniž by byla smlouva kteroukoliv ze smluvních stran ukončena, zadal účastník řízení dne 20. prosince 2021 provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávky ke dni 6. lednu 2022, o čemž se zákaznice dozvěděla až z dopisu provozovatele distribuční soustavy ze dne 27. prosince 2021. jednání účastníka řízení tak, jak správně zhodnotil Energetický regulační úřad, odporovalo trvajícím smluvním závazkům, neboť právní důvod dodávky plynu nadále existoval a účastník řízení ukončil dodávku plynu této zákaznici zcela svévolně.

Specifické jsou dále případy zákazníků ██████ a ██████, u nichž účastník řízení jmenovitě tvrdil existenci prodlení s úhradou dluhů a stavu

neoprávněného odběru v době přerušení dodávek plynu. Případ zákazníka [REDACTED] je pak jediným případem, u něhož byl ze strany účastníka řízení učiněn úkon odstoupení od smlouvy (z důvodu prodlení s plněním peněžitého závazku delším než 30 dnů) směřující k zániku závazku. Uvedené případy Rada rozebere podrobněji níže.

Zákazník [REDACTED] uzavřel s účastníkem řízení dne 24. ledna 2020 smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED] na dobu neurčitou s produktem (cenou) sjednanou přímou ve smlouvě ve výši „495 Kč,- Kč + 0 do 31.12.2021“. Ve dnech 12. října 2021 a následně 18. října 2021 zaslal účastník řízení tomuto zákazníkovi oznámení, že s účinností od 12. listopadu 2021/18. listopadu 2021 dochází (údajně v souvislosti s aktuální situací na energetickém trhu) ke zvýšení ceny za dodávku plynu (změně ceníku), a současně zákazníka poučil o možnosti odstoupit od smlouvy. Přílohou obou oznámení byl nový rozpis zálohových plateb. Zákazník v reakci na zvýšení ceny od smlouvy neodstoupil (zvýšenou cenu akceptoval), tudíž smluvní vztah nadále trval. I přesto účastník řízení zadal dne 30. listopadu 2021 provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávky plynu, a to ke dni 31. prosince 2021, a tedy v rozporu s existencí právního důvodu trvání závazku dodávky plynu tomuto zákazníkovi ukončil.

Účastník řízení v průběhu řízení na prvním stupni ve vztahu k tomuto zákazníkovi tvrdil, že k ukončení dodávek plynu došlo z důvodu neplacení předepsaných zálohových plateb, jejichž výši účastník řízení zákazníkovi sdělil dne 18. října 2021, a to v souladu s čl. 5 odst. 5.2. a 5.3. písm. a) Všeobecných obchodních podmínek ze dne 25. září 2018 (označených jako PLYNULE.CZ), platných a účinných pro smluvní vztahy založené od 1. listopadu 2018 (dále jen „VOP 2018“), z důvodu podstatného porušení povinností ze smlouvy – prodlení se splněním peněžitého závazku trvajícím déle než 30 dnů. V takovém případě měl účastník řízení podle jeho názoru právo poskytování dalšího plnění odepřít, i kdyby se nejednalo o neoprávněný odběr, což se mělo týkat i dalších nejmenovaných zákazníků. Rada proto vznesenou námitku vypořádá na tomto místě s tím, že vše, co bude uvedeno zde pro případ zákazníka [REDACTED] je možné vztáhnout i na případy všech ostatních zákazníků, resp. na obecné tvrzení účastníka řízení, že měl právo dodávku plynu přerušit z důvodu neplnění smluvních povinností bez ohledu na to, zda došlo k naplnění znaků neoprávněného odběru plynu či nikoliv.

Rada nejprve posuzovala, zda tvrzené prodlení se splněním peněžitého závazku může zakládat skutkovou podstatu neoprávněného odběru podle § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona nebo § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Podle § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona se neoprávněným odběrem plynu rozumí *odběr bez právního důvodu nebo pokud právní důvod odpadl*. Nutno říci, že uvedený důvod je formulován primárně pro případy tzv. technických neoprávněných odběrů, tj. odběrů z důvodu zásahu do elektrizační soustavy, o kterých distributor elektřiny neví. Tyto neoprávněné odběry tak nemají důsledky vůči obchodníkovi s plynem, protože takto odebírající zákazník s ním nemá uzavřenou smlouvu (která by byla důvodem pro odběr plynu), tj. odebírá bez závazkového vztahu s obchodníkem. Pro případ smluvního odběru by nebylo možno tento druh neoprávněného odběru uskutečnit, s výjimkou druhého případu, tj. odpadnutí důvodu (typicky odběru i po ukončení smlouvy). Zde by bylo nezbytné, aby byla smlouva o sdružených službách dodávek plynu či smlouva o dodávkách ukončena v souladu se smlouvou a právními předpisy.

Z hlediska způsobu zániku závazků je třeba primárně vycházet ze zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Ten v § 2001 obecně stanoví, že od smlouvy lze odstoupit, ujedná-li si to strany, nebo stanoví-li tak zákon. V souvislosti s prodlením smluvních stran § 1977 stanoví, že poruší-li strana prodlením svou smluvní povinnost podstatným způsobem, může druhá strana od smlouvy odstoupit. Rada má ovšem za to, že uvedené oprávnění je pro oblast energetiky ustanoveními o neoprávněném odběru modifikováno. Může-li dodavatel plynu přerušit dodávku v případě neoprávněného odběru a tím je podle § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona odběr při opakovaném neplnění platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění, stěžít může být podstatným porušením závazku a důvodem pro odstoupení od smlouvy např. prodlení

s jednou platební povinností, na kterou není zákazník upozorněn, takový výklad by vedl k vzájemně neslučitelným důsledkům.

Účastník řízení zakotvil právo od smlouvy odstoupit do Všeobecných obchodních podmínek ze dne 31. ledna 2013, platných a účinných pro smluvní vztahy založené od 1. února 2013 (dále též „VOP 2013“) i do Všeobecných obchodních podmínek ze dne 25. září 2018, platných a účinných pro smluvní strany založené od 1. listopadu 2018 (dále též „VOP 2018“); (obojí součástí správního spisu sp. zn. 14435/2022-ERU, dále též společně jako „VOP“). V čl. 5 odst. 5.2. obou VOP bylo uvedeno, že Dodavatel je oprávněn odstoupit od smlouvy v případě a) podstatného porušení povinnosti ze Smlouvy. Podle čl. 5 odst. 5.3. se za podstatné porušení povinnosti ze Smlouvy ze strany zákazníka považuje zejména a) prodlení zákazníka se splněním peněžitého závazku vůči dodavateli trvající déle než 30 dnů.

V čl. 5 odst. 5.7. VOP pak bylo uvedeno, že nestanoví-li zákon jinak, je odstoupení od Smlouvy účinné dnem doručení písemného oznámení o odstoupení do Smlouvy druhé smluvní straně nebo pozdějším dnem stanoveným v oznámení o odstoupení od Smlouvy. Neprodleně po zaslání písemného oznámení o odstoupení od Smlouvy informuje dodavatel plynu o ukončení smluvního vztahu OTE a provozovatele distribuční soustavy. (...).

Jestliže tedy účastník řízení tvrdí, že v případě zákazníka [redacted] byly dodávky plynu ukončeny v souladu s čl. 5 odst. 5.2. a 5.3. písm. a) VOP, je třeba oponovat, že účastník řízení nebyl oprávněn ukončit dodávky plynu zcela svévolně bez dalšího, ale pro případ odstoupení od smlouvy. Je třeba mít na paměti, že jmenovaný měl s dotčenými zákazníky, jichž se vytýkané jednání týká, uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky plynu, kterou bylo možné ukončit v tomto případě odstoupením od smlouvy, což účastník řízení zjevně neučinil. Účastník řízení tvrzené odstoupení od smlouvy nedoložil a ani z vyjádření dotčeného zákazníka nevyplývá, že by s ním byla tímto způsobem smlouva ukončena. Ostatně účastník řízení pak obecně ani netvrdil, že by od smluv s ostatními zákazníky odstoupil, ale pouze to, že právní důvod pro odstoupení existoval. Takovou námitku je však třeba bez dalšího odmítnout. Pro posouzení *odpadnutí právního důvodu odběru plynu* ve smyslu § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona nestačí, pokud právní důvod pro odstoupení existoval, tzn., že dotčený zákazník byl v prodlení se splněním peněžitého závazku trvajícím déle než 30 dnů ve smyslu čl. 5 odst. 5.2. a 5.2 VOP, ale je nezbytné, aby účastník řízení zákonem předvídaným způsobem smluvní závazek ukončil a zákazník i poté plyn v rozporu s ukončením závazku odebíral. K takové situaci však ani v případě zákazníka [redacted] ani v případě ostatních (níže uvedených) zákazníků nedošlo. Nemohlo se tedy jednat o skutkovou podstatu neoprávněného odběru podle § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona.

Pokud by pak vznesená námitka měla směřovat k aplikaci § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona, podle něhož se neoprávněným odběrem rozumí *odběr při opakovaném neplnění platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění*, je třeba zopakovat, že kromě opakovaného neplnění platebních povinností je předpokladem pro aplikaci tohoto ustanovení i povinnost obchodníka dotčeného zákazníka na opakované neplnění platebních povinností zákazník adresně upozornit; oba znaky předmětné skutkové podstaty musí být splněny kumulativně. Účastník řízení nicméně v řízení netvrdil ani neprokázal, že by zákazník [redacted] na (opakované) neplnění platebních povinností upozornil, což platí i pro případ ostatních zákazníků, k nimž se námitka o existenci dluhů měla vztahovat. Vznesenou námitku proto není možné považovat za relevantní.

Konečně je třeba vypořádat námitku, podle které byl účastník řízení oprávněn odepřít plnění i bez existence neoprávněného odběru. Tu je třeba rovněž odmítnout. Je-li právním důvodem dodávky plynu smlouva, může být dodávka plynu ze strany obchodníka ukončena pouze tehdy, pokud bude tato smlouva ukončena; příp. tehdy, pokud by existoval stav neoprávněného odběru v souladu s oprávněním

obchodníka podle § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Prodlení zákazníka s plněním závazku (placením záloh) však nemůže být právním důvodem pro odepření plnění druhou smluvní stranou (obchodníkem) [srov. § 1911 občanského zákoníku], ale toliko pro odstoupení od smlouvy, jak bylo vysvětleno výše. Stejně jako nelze rozšiřovat právní důvody neoprávněného odběru podle § 74 odst. 1 energetického zákona, nelze rozšiřovat ani oprávnění obchodníka podle § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona aplikací soukromoprávních institutů, jak tvrdí účastník řízení. Výčet důvodů pro legální omezení nebo přerušování dodávek plynu je taxativní, a neposkytuje prostor pro jejich rozšíření. V tomto ohledu je třeba si uvědomit, že oblast dodávek elektřiny a plynu je specifická, neboť se jedná o zajištění životně důležitých komodit. Navíc do jednoho odběrného místa může tyto komodity v jednu chvíli dodávat pouze jeden obchodník. Proces ukončení dodávek ze strany jednoho obchodníka a zahájení na to navazujících dodávek druhého obchodníka proto podléhá přísné zákonem stanovené regulaci, aby bylo vyloučeno, příp. přiměřeně sníženo právě riziko neoprávněného odběru na straně zákazníka. Na energetickým zákonem striktně omezené možnosti obchodníka dodávky do odběrného místa samovolně přerušit či ukončit je proto třeba bezvýhradně trvat.

Ve vztahu k zákazníkovi [redacted] lze pro úplnost doplnit, že z vyjádření účastníka řízení učiněných v průběhu řízení vyplývá, že ten byl v prodlení s placením záloh na konci roku 2021, a to v souvislosti s nezaplacením nově stanovené listopadové a prosincové zálohy. Účastník řízení totiž tomuto zákazníkovi v průběhu října 2021 dvakrát oznámil zvýšení ceny, k němuž mělo dojít v průběhu listopadu 2021 a které se mělo významně promítnout do výše zálohových plateb, jež měl dotčený zákazník zaplatit se splatností 15. listopadu a 15. prosince 2021. Aniž by se Rada pro tyto účely podrobněji zabývala tím, že účastník řízení přistoupil ke zvýšení ceny neoprávněně, neboť měl se zákazníkem do 31. prosince 2021 sjednanou fixní cenu dodávky plynu, kterou nebyl oprávněn od 12./18. listopadu 2021 zvyšovat, ve vztahu k posuzovanému přestupku je (kromě výše uvedeného) podstatné zdůraznit to, že účastník řízení zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávky plynu již dne 30. listopadu 2021, a to ke dni 31. prosince 2021. K (tvrzenému) neplacení předepsaných záloh přitom mělo dojít právě až v souvislosti s novou výší záloh, tj. až od 15. listopadu 2021. Ke dni 30. listopadu 2021 tedy neexistoval ani důvod pro odstoupení od smlouvy pro prodlení zákazníka se splněním peněžitého závazku vůči dodavateli trvajícím déle než 30 dnů, neboť k tomuto datu mohl být zákazník v prodlení s částí zálohové platby maximálně v délce 15 dnů, ani důvod pro ukončení dodávek plynu pro opakované neplnění platebních povinností, na které by účastník řízení dotčeného zákazníka upozornil.

U zákazníka [redacted] pak Energetický regulační úřad zjistil trvání závazku přinejmenším ke dni 8. prosince 2021, kdy účastník řízení zaslal zákazníkovi odstoupení od smlouvy ke dni 31. prosince 2021 z důvodu prodlení s úhradou splatného dluhu. Tomu předcházelo oznámení účastníka řízení ze dne 12. října 2021, prostřednictvím kterého zákazníkovi oznámil nikoliv zvýšení ceny, ale novou výši měsíčních zálohových plateb v částce 6 900 Kč (první zálohová platba splatná dne 15. listopadu 2021); (skutečnost, že u zákazníka došlo od 12. listopadu 2021 ke zvýšení ceny pak vyplývá z faktury, kterou účastník řízení zákazníkovi dne 7. února 2022 zaslal). Dosavadní výše zálohových plateb činila 2 000 Kč a zákazník je hradil zpravidla 26. - 29. den v měsíci (což vyplývá z faktury č. [redacted] ze dne 7. února 2022 i z potvrzení plateb z transakční historie na bankovním účtu zákazníka).

Ze skutkového stavu vyplývá, že zákazník uhradil měsíční zálohovou platbu na měsíc listopad 2021 ve výši 2 000 Kč dne 26. listopadu 2021 a na měsíc prosinec ve výši 4 400 Kč dne 27. prosince 2021. Zákazník tak neuhradil nově požadované zálohy v plné výši (z částky 6 900 Kč uhradil 2 000 Kč za měsíc listopad 2021 a 4 400 Kč za měsíc prosinec 2021) a neuhradil je řádně v termínu (úhradu provedl dne 26. listopadu 2021 a 27. prosince 2021 namísto k 15. dni daného měsíce). Účastník řízení pak dne 4. prosince 2021 zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávky plynu ke dni 31. prosince 2021 a dne 8. prosince 2021 zaslal zákazníkovi odstoupení od smlouvy ke dni 31. prosince 2021, a to z důvodu prodlení s úhradou splatného dluhu.

Rada konstatuje, že z výše uvedených skutkových okolností lze dovodit, že účastník řízení nebyl oprávněn dne 8. prosince 2021 od smlouvy s tímto zákazníkem odstoupit, aniž by současně bylo nutné

hodnotit, zda v tomto případě došlo ke zvýšení ceny v souladu s právními předpisy a uzavřenou smlouvou. Ke dni 4. prosince 2021 tak nemohl být dán ani právní důvod k učinění kroků směřujících k ukončení dodávek plynu ke dni 31. prosince 2021.

Pro účely tohoto hodnocení tohoto je třeba znovu odkázat na čl. 5 odst. 5.2., 5.3. příslušných VOP, podle kterých je dodavatel oprávněn od smlouvy odstoupit v případě prodlení zákazníka se splněním peněžitého závazku vůči dodavateli trvajícím déle než 30 dnů. Z výše uvedených skutkových okolností nicméně vyplývá, že zákazník [REDAKCE] ke dni 8. prosince 2021 v prodlení s úhradou splatného dluhu po dobu delší než 30 dnů nebyl, neboť ten mohl být k tomuto datu v prodlení (max. s částí platby) toliko v délce 23 dnů (k tomuto dni byl totiž v prodlení pouze s úhradou části zálohové platby splatné dne 15. listopadu 2021); podmínky podstatného porušení smlouvy tedy ke dni 8. prosince 2021, kdy účastník řízení učinil úkon odstoupení od smlouvy, splněny nebyly. Úkon odstoupení od smlouvy ze dne 8. prosince 2021 tak nelze považovat za účinné právní jednání (z důvodu neexistence důvodu pro odstoupení). Uvedený úkon pak nelze považovat ani za upozornění na opakované neplnění platebních povinností ve smyslu § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona, neboť ke dni 8. prosince 2021 k opakovanému neplnění platebních povinností nedocházelo (zákazník byl v tuto dobu v prodlení toliko s úhradou části jedné platby).

Kromě toho je třeba doplnit, že podle výše citovaného čl. 5 odst. 5.7. VOP musí účastník řízení nejprve zaslat zákazníkovi odstoupení od smlouvy, teprve poté informuje OTE a provozovatele distribuční soustavy o ukončení smluvního vztahu. Účastník řízení však zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávky plynu již dne 4. prosince 2021 (před učiněným odstoupením od smlouvy), k čemuž neexistoval právní důvod. Pro úplnost Rada doplňuje, že ani k tomuto datu se zákazník zcela logicky nemohl dopouštět neoprávněného odběru, neboť tou dobou byl v prodlení toliko s úhradou jedné zálohové platby, resp. její části (splatnost další zálohové platby měla nastat až 15. prosince 2021); nejednalo se tedy o opakované neplnění platebních povinností, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění. Ani v tomto případě nebyla splněna ani podmínka opakovaného neplnění platebních povinností, ani podmínka předchozího upozornění, neboť zákazník se měl o prodlení s úhradou splatného dluhu dozvědět až z odstoupení od smlouvy ze dne 8. prosince 2021 (tedy až poté, co účastník řízení zadal požadavek na zkrácení dodávek plynu). Rada proto i v případě tohoto zákazníka považuje závěr Energetického regulačního úřadu o neoprávněném ukončení dodávky plynu za správný.

Ve vztahu k zákazníkovi [REDAKCE] pak účastník řízení namítal, že nezaplatil nedoplatek z vyúčtování dodávek plynu č. [REDAKCE] splatný dne 23. února 2021 a dlužil na zálohách za dodávky plynu v průběhu roku 2021. K tomuto případu vyplývají z podkladů založených ve spise šetření sp. zn. 18715/2021-ERU následující skutkové okolnosti. Účastník řízení uzavřel dne 2. prosince 2020 s tímto zákazníkem Dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] kterým byla dodávka plynu sjednána od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2022. Dne 20. prosince 2021 zaslal účastník řízení zákazníkovi e-mail s předmětem: *ukončení smlouvy* [REDAKCE], jehož přílohou bylo oznámení ze dne 16. prosince 2021 adresované neurčitému množství obchodních partnerů, ve kterém účastník řízení informuje o tom, že *vzhledem ke zcela mimořádné a bezprecedentní situaci na velkoobchodních trzích s energiemi napříč celou Evropou není schopen garantovat, že po 6. lednu 2022 bude moci pokračovat v dodávkách plynu za podmínek sjednaných ve smlouvě. Z preventivních důvodů a v zájmu minimalizace případných škod tedy požádal, aby si zákazníci ke dni 7. ledna 2022 zvolili jiného dodavatele plynu, neboť po tomto datu budou vystaveni riziku dodávky tzv. dodavatele poslední instance. Účastník řízení současně informoval o tom, že k uvedenému datu provede tzv. zkrácení dodávek plynu a po tomto datu by nebyla zajištěna dodávka plynu do odběrného místa.* (Totožné nebo obdobné oznámení ostatně od účastníka řízení obdržela též naprostá většina zákazníků, kterých se jednání účastníka specifikované ve výroku IX. napadeného rozhodnutí týká a kteří budou uvedeni níže). Účastník řízení zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávek plynu dne 2. prosince 2021, k ukončení dodávek do odběrného místa došlo ke dni 31. prosince 2021.

Ze sdělení účastníka řízení a z jím doložených podkladů, konkrétně z vyúčtování č. [REDAKCE] ze dne 24. února 2022, současně vyplývá, že zákazník [REDAKCE] patrně nezaplatil zálohu za první čtvrtletí roku 2021, splatnou dne 15. března 2021, ve výši 5 000 Kč (zálohy byly požadovány jako čtvrtletní vždy k 15. dni 3. měsíce čtvrtletí). Podle sdělení účastníka řízení pak nezaplatil též vyúčtování dodávek plynu č. [REDAKCE] ze dne 9. února 2021, splatné dne 23. února 2021 ve výši 402 Kč. Z vyúčtování č. [REDAKCE] ze dne 24. února 2022 ovšem současně vyplývá, že zákazníkovi vznikl přeplatek ve výši [REDAKCE] Kč (který si účastník řízení mohl v souladu s právní úpravou zániku závazků podle občanského zákoníku na dlužnou částku započíst - srov. § 1982 uvedeného zákona).

Účastník řízení správnímu orgánu dne 2. března 2022 sdělil, že zákazník byl v prodlení se zaplacením čtvrtletní zálohy ke dni 15. března 2021, pročež se na základě čl. 5, odst. 5.2. a 5.3 VOP 2013 rozhodl využít svého práva na odstoupení od smlouvy, a to z důvodu prodlení zákazníka se splněním peněžitého trvajícího déle než 30 dnů. Tvrzené odstoupení od smlouvy z důvodu prodlení se splněním peněžitého závazku účastník řízení nedoložil; ani z vyjádření zákazníka nevyplývá, že by účastník řízení od smlouvy odstoupil.

Z výše uvedeného vyplývá, že ačkoliv tvrzeným důvodem ukončení smlouvy bylo v případě zákazníka [REDAKCE] prodlení s placením plateb za dodávku plynu, účastník řízení ani v tomto případě práva na odstoupení od smlouvy nevyužil a předmětné odstoupení od smlouvy správnímu orgánu nedoložil, pročež se nemůže dovolávat s tím spojených právních následků. Právní důvod dodávek plynu tedy v době, kdy účastník řízení zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávek, existoval. Ani v tomto případě se pak nejednalo o případ neoprávněného odběru podle § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona, neboť (přestože v tomto případě mohla být podmínka opakovaného neplnění platebních povinností teoreticky splněna) účastník řízení ani v tomto případě netvrdil ani neprokazoval, že by zákazníka na opakované neplnění platebních povinností adresně upozornil. Právní důvod pro ukončení dodávky plynu tedy nebyl dán.

Naopak, z oznámení, které účastník řízení zákazníkovi zaslal, je zřejmé, že faktickým důvodem zkrácení dodávek nebylo prodlení s plněním peněžitých povinností, ale tvrzená neschopnost účastníka řízení garantovat dodávky (a ceny) plynu po určitém datu v lednu 2022 z důvodu energetické krize (což se ostatně týká naprosté většiny, tj. 31 z 36 posuzovaných případů). Společného jmenovatele spočívajícího v zaslání oznámení, že účastník řízení není po 6. lednu 2022 vzhledem k mimořádné a bezprecedentní situaci na velkoobchodních trzích s energiemi schopen garantovat dodávku plynu, a žádosti, aby si zákazníci od určitého data zvolili nového dodavatele, totiž vykazují případy zákazníků

[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE] Zákazníci [REDAKCE] obdrželi obdobné oznámení s jiným datem, od kterého účastník řízení není schopen dodávku za sjednaných podmínek garantovat (10. ledna 2022), obdobně pak zákazníci 3x [REDAKCE], 3x [REDAKCE] a [REDAKCE] obdrželi od účastníka řízení oznámení, že nebude schopen garantovat dodávky po 8. lednu 2022.

Ve všech uvedených případech bylo zjištěno trvání smluvního vztahu s účastníkem řízení (buďto na základě smlouvy nebo dodatku), tzn. existence právního důvodu dodávek plynu, přinejmenším v době, kdy účastník řízení podle údajů operátora trhu u těchto zákazníků přistupoval ke zkrácení dodávek plynu, ale i v době, kdy došlo k ukončení dodávek. Jednání účastníka řízení tak odporovalo trvajícím smluvním závazkům.

Rada k námitce účastníka řízení rekapituluje, že § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona pochopitelně neomezuje právo obchodníka s plynem ukončit dodávky plynu zákazníkovi v případě, kdy smlouva mezi obchodníkem s plynem a zákazníkem zákonem předvídaným způsobem zániku závazku zanikla; naopak nad rámec soukromoprávních institutů zániku závazku umožňuje obchodníkovi

ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkovi, který odebírá plyn neoprávněně ve smyslu § 74 uvedeného zákona. Smyslem uvedeného ustanovení je tedy umožnit obchodníkovi ukončit smluvní dodávku plynu (a rovněž ukončit s ním smlouvu, která tvoří právní důvod takové dodávky), nastane-li některá ze situací neoprávněného odběru uvedených v § 74 odst. 1 energetického zákona. Pokud by i po takovém ukončení smluvní dodávky probíhal odběr plynu, bude se jednat o odběr neoprávněný.

Pro účely posuzování jednotlivých případů přitom Rada uvažovala s důvody neoprávněného odběru uvedenými v § 74 odst. 1 pod písm. a) a b) energetického zákona. Ve smyslu písm. a) Rada v žádném případě neshledala neexistenci nebo odpadnutí právního důvodu pro odběr plynu, neboť všichni zákazníci měli minimálně ke dni, kdy účastník řízení zadal provozovateli distribuční soustavy požadavek na zkrácení dodávek plynu, s účastníkem řízení sjednány platné a účinné smlouvy o sdružených službách dodávek plynu; nedošlo tedy k platnému ukončení smlouvy ze strany účastníka řízení (a odběru plynu ze strany zákazníků i po datu ukončení smlouvy) a právní důvod dodávek plynu do dotčených odběrných míst tedy nadále trval. Ve vztahu k písm. b) je pak možné shrnout, že ačkoliv v ojedinělých případech mohlo ze strany jednotlivých zákazníků k neplnění platebních povinností vůči účastníku řízení dojít, účastník řízení ani netvrdil ani neprokázal, že by se jednalo o opakované neplnění platebních povinností, na které by dotčené zákazníky upozornil; právní důvod pro ukončení dodávek plynu (neoprávněný odběr) tedy ve všech případech prokazatelně absentoval.

Přitom Rada akcentuje, že faktickým důvodem tzv. zkrácení dodávek ve výše uvedených případech ve skutečnosti byla tvrzená neschopnost účastníka řízení garantovat dodávky (a ceny) po určitém datu; na základě toho ale nevzniká právo na ukončení závazku, resp. ukončení dodávek plynu. Účastník řízení v posuzovaných případech nepřistoupil k ukončení dodávek plynu z důvodu neoprávněného odběru, nýbrž tak učinil svévolně bez právního důvodu, což mohlo mít pro dotčené zákazníky významný negativní dopad (jelikož museli v krátkém časovém horizontu a za nejisté situace na trhu na přelomu let 2021 a 2022 v době energetické krize hledat nového dodavatele plynu, navíc šlo o zimní období). Účastník řízení tak zjevně učinil z důvodu, že nebyl schopen dostát svým závazkům, v zájmu minimalizace svých případných škod; způsob, jakým tak učinil, když ve 31 z celkových 36 případů bylo zjištěno „hromadné“ zaslání oznámení o ukončení dodávek, není možné akceptovat. Výčet důvodů pro legální omezení nebo přerušování dodávek plynu je taxativní, a neposkytuje prostor pro jejich rozšíření.

V souvislosti s tvrzenou existencí dluhů na straně některých zákazníků navrhl účastník řízení v podaném rozkladu výslech zákazníků [redacted] a společnosti [redacted]. S odkazem na vše, co již bylo uvedeno výše, Rada rozhodla navrhané důkazy neprovést, neboť jejich provedení by na výše zjištěném skutkovém stavu nic nezměnilo. I kdyby tito svědci tvrzené dluhy některých zákazníků potvrdili, je zjevné, že právní důvod dodávek plynu minimálně v době, kdy účastník řízení zadával v jednotlivých případech provozovateli distribuční soustavy požadavky na zkrácení dodávek plynu, existoval a nebyly splněny ani podmínky neoprávněného odběru podle § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona, když ve všech případech absentoval minimálně požadavek adresného písemného upozornění na opakované neplnění platebních povinností. Účastník řízení tedy ukončil dodávky plynu zcela svévolně a bez opory v právních předpisech, čímž se vytykaných přestupků prokazatelně dopustil.

Rada současně doplňuje, že podání návrhu na provedení dokazování výslechem svědků považuje za obstrukční, k čemuž zdůrazňuje, že účastník řízení po celou dobu vedeného řízení neměl snahu správnímu orgánu předložit jakékoliv relevantní podklady nebo skutečnosti svědčící v jeho prospěch. Ačkoliv je třeba přisvědčit účastníku řízení potud, že odpovědnost za zjištění skutkového stavu náleží v řízení o přestupku správnímu orgánu, je třeba upozornit, že zásada materiální pravdy není bezbřehá a Energetický regulační úřad disponoval dostatečným množstvím podkladů pro to, aby dospěl k závěrům o vině účastníka řízení. Pakliže se účastník řízení v tomto ohledu dovolává některých skutečností ve svůj prospěch, bylo na něm, aby je správnímu orgánu doložil. Radě současně není zřejmé, proč by tvrzení účastníka řízení o existencích dluhů měli prokazovat dotčení zákazníci jakožto

svědci, když je to účastník řízení, kdo se uvedených okolností dovolává a kdo mohl tvrzené skutečnosti poměrně snadno prokázat účetními a dalšími písemnými doklady.

8. stanovení zálohových plateb – výrok X. napadeného rozhodnutí

Podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, ve zněních účinných v době spáchání přestupků, se držitel licence na obchod s plynem dopustí přestupku tím, že „*při uplatňování záloh za dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období podle § 11a odst. 7.*“

Ačkoli citované ustanovení odkazuje na § 11a odst. 7 energetického zákona, v příslušném znění, má Rada za to, že aplikace správného odstavce daného ustanovení není dotvářením práva a správní orgán se tak nepohybuje mimo zásadu *nullum crimen sine lege*. Předmětná právní norma byla při novelizaci přesunuta do odst. 9, aniž by na to odpovídajícím způsobem reagovalo ustanovení obsahující skutkovou podstatu přestupku, což však podle názoru Rady správnímu trestání nebrání. Podle § 11a odst. 9 energetického zákona, ve zněních účinných v době spáchání přestupků, „*Uplatňuje-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny, výrobu plynu nebo dodavatel tepelné energie zálohové platby na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie, stanoví zálohové platby nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období.*“

Účastníku řízení je ve výroku X. napadeného rozhodnutí vytýkáno spáchání 6 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, když ve vztahu k zákazníkům [REDAKCE] se jich měl účastník řízení dopustit jednáním ze dne 30. července 2020 (srov. výrok X. písm. i., ii. a iii.). Ve vztahu k těmto přestupkům musí Rada přistoupit k zastavení řízení podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť odpovědnost účastníka řízení za tyto přestupky zanikla v důsledku uplynutí promlčecí doby podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož od spáchání vytýkaných přestupků uplynulo více jak 5 let (promlčecí doba uplynula dne 30. července 2025). V uvedených případech nelze účastníka řízení za tato jednání sankcionovat.

V případě dalších zákazníků byl Radou přezkoumán postup Energetického regulačního úřadu, jímž dospěl k vyčísleným rozdílům mezi stanovenými zálohovými platbami a jím vypočtenými zálohovými platbami odpovídajícími předpokládané roční spotřebě, pro jejíž určení Energetický regulační úřad vycházel z údajů obsažených v tabulce poskytnuté operátorem trhu, jež je součástí spisového materiálu.

Obecně lze zálohy charakterizovat jako předběžné platby stanovené s ohledem na předpokládanou spotřebu. Zálohové platby se stanovují ve vztahu k následujícímu zúčtovacímu období; logicky tedy musí kromě plánované spotřeby odrážet i cenu, která má být pro obě smluvní strany v následujícím zúčtovacím období účinná.

Co se týče zákazníka [REDAKCE], vycházel Energetický regulační úřad správně z jednotkové ceny plynu ve výši 850 Kč bez DPH/MWh a stálého měsíčního platu ve výši 99 Kč bez DPH/měsíc při plánované spotřebě elektřiny ve výši 35,857 MWh. Podle výpočtu učiněného Energetickým regulačním úřadem v napadeném rozhodnutí tedy rozdíl mezi stanovenými zálohovými platbami (pro období září 2021 – srpen 2022) ve faktuře č. [REDAKCE] a platbami vyčíslenými správním orgánem odpovídajícími důvodně předpokládané roční spotřebě činil 620 Kč měsíčně (4 680 Kč – 4 060 Kč). K tomu Rada doplňuje, že z podkladů založených ve spise vyplývá, že zálohy ve výši 4 680 Kč měl zákazník stanoveny již pro předchozí zúčtovací období (září 2020 až srpen 2021), přičemž zákazníkovi vznikl přeplatek [REDAKCE] Kč včetně DPH. Pakliže pro následující zúčtovací období měla zůstat výše ceny stejná jako v období předchozím, měl již tento stav být pro účastníka řízení indicií pro snížení záloh pro další období; účastník řízení však ponechal zálohy ve výši 4 680 Kč, jež však neodpovídaly hodnotě plánované roční spotřeby.

U zákazníka [REDAKCE] byla situace poněkud odlišná, neboť ze zjištění prvostupňového orgánu vyplývá (srov. skutkový stav k výroku II. napadeného rozhodnutí), že při stanovení zálohových plateb měl zákazník s účastníkem řízení sjednanou cenu za dodávku plynu ve výši 468 Kč bez DPH/MWh, stálý měsíční plat měl činit 199 Kč bez DPH/měsíc. Zálohy byly sjednány pro období prosinec 2021 až listopad 2022. Prvostupňovým orgánem uvažovaná cena ve výši ve výši 468 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat Kč bez DPH/měsíc ovšem měla být pro účastníka řízení účinná (fixní) toliko do 31. prosince 2021; pro období od 1. ledna 2022 již tato fixovaná cena platit neměla, přičemž dle smluvního ujednání měla platit cena dle „aktuálního ceníku“.

Energetický regulační úřad pak při hodnocení věci vycházel z toho, že pakliže měl v době vystavení rozpisu záloh zákazník s účastníkem řízení sjednanou cenu za dodávku plynu ve výši 468 Kč bez DPH/MWh + stálý měsíční plat 199 Kč bez DPH/měsíc, mělo být i při úvahách o výši záloh pro celé nadcházející období kalkulováno s těmito cenami, protože rozdíl mezi stanovenými zálohovými platbami a zálohami odpovídajícími důvodně předpokládané roční spotřebě činil 3 699 Kč měsíčně (6 290 Kč – 2 591 Kč). S tímto hodnocením se však Rada neztotožňuje. Pakliže ze smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení a zákazníkem vyplývá, že fixovaná cena byla pro zákazníka platná do 31. prosince 2021, neměl účastník řízení povinnost s ní kalkulovat i pro celé následující zúčtovací období a nic takového ani z právní úpravy nevyplývá. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nadto Radě není zřejmá jakákoliv přezkoumatelná právní úvaha, proč Energetický regulační úřad počítal i pro celé zálohové období (do listopadu 2022) s (fixovanou) cenou za dodávku plynu ve výši 468 Kč bez DPH/MWh, přestože sám dospěl ve vztahu k výroku II. k závěru, že tato fixovaná cena měla platit toliko do konce roku 2021 (srov. např. odst. [124] nebo [150] napadeného rozhodnutí).

Rada má pochybnosti o tom, jaká výše ceny měla být zákazníkovi [REDAKCE] od 1. ledna 2022 účtována a v tomto důsledku i o tom, zda se účastník řízení dopustil vytýkaného přestupku tak, jak je mu napadeným rozhodnutím vytýkáno. V tomto případě si smluvní strany pro období do 31. prosince 2021 sjednaly fixovanou cenu, od 1. ledna 2022 pak cenu dle „aktuálního ceníku“, přičemž takto neurčitý způsob určení ceny vyvolává v Radě pochybnosti o platnosti cenového ujednání. Rada současně zvažovala, zda zvýšení ceny, k němuž mělo od 1. ledna 2022 dojít, považovat za předem sjednaný způsob změny ceny či jednostrannou změnu smlouvy, kterou předvíдалy Všeobecné obchodní podmínky (označené jako PLYNULE.CZ) platné a účinné od 1. listopadu 2018 (dále jen „VOP“), které byly součástí uzavřené smlouvy, když v jejich čl. 2 bodu 2.2. bylo uvedeno: „*Dodavatel plynu je vedle oprávnění sjednaných ve smlouvě oprávněn a) v průběhu trvání smluvního vztahu změnit cenu dodávky plynu změnou ceníku, nejedná-li se o dodávku plynu se sjednanou fixní cenou po sjednané smluvní období.*“. Dále bylo v čl. 8. odst. 8.7. VOP uvedeno: „*Smluvní strany se dohodly, že Dodavatel je v průběhu trvání smluvního vztahu oprávněn změnit cenu dodávky plynu prostřednictvím změny Ceníku, nejedná-li se o dodávku plynu se sjednanou fixní cenou po sjednané smluvní období (bod 2.2. písm. a) těchto VO PP). Nestanoví-li právní předpis jiný postup nebo termíny pro oznamování zvýšení ceny dodávky plynu zákazníkovi, oznámí Dodavatel zákazníkovi zvýšení ceny dodávky plynu pro následující období zasláním informace o individuální změně ceny plynu, zasláním nového Ceníku nebo zasláním odkazu na nový Ceník dodavatele uveřejněného na webových stránkách Dodavatele alespoň 30 dnů přede dnem účinnosti nové ceny dodávky plynu. (...).*“

Ze správního spisu totiž současně vyplývá, že zákazník byl ze strany účastníka řízení informován o změně „Ceníku“ přípisem ze dne 28. října 2021, kdy mu byla stanovena nová výše měsíčních záloh počínaje měsícem prosincem 2021, kdy ještě měla platit fixovaná cena podle ceníku [REDAKCE]. Ceníkem přiloženým k tomuto oznámení byl ceník [REDAKCE], podle kterého činila cena za dodávku plynu 2 299 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat 199 Kč bez DPH/měsíc. Rada se nicméně přiklání k závěru, že cenové ujednání ve smlouvě: „*Dodávka plynu se sjednává pro období do 31.12.2021 za cenu sjednanou v ceníku [REDAKCE]. A dále dle aktuálního ceníku.*“ lze považovat spíše za předem dohodnutý způsob změny ceny než za jednostrannou změnu ceny ze strany účastníka řízení; vyvstává nicméně otázka určitosti sjednané ceny.

K tomu je třeba uvést, že energetický zákon zvláštní požadavky stran sjednání ceny dodávky plynu nestanoví, proto je třeba vycházet z občanského zákoníku. Podle § 2080 tohoto zákona je kupní cena ujednána dostatečně určitě, je-li ujednán alespoň způsob jejího určení. Podle § 2586 odst. 2 uvedeného zákona je cena díla ujednána dostatečně určitě, je-li dohodnut alespoň způsob jejího určení, anebo je-li určena alespoň odhadem. Z uvedených ustanovení je zřejmé, že z hlediska určitosti ceny nemusí být cena ve smlouvě stanovena pevnou částkou, ale je možné dohodnout i způsob jejího určení. Za ten by v posuzovaném případě mohlo být považováno právě cenové ujednání dle „aktuálního ceníku“. Účastník řízení v přípisu, který zákazníkovi zaslal, uvedl, že je mu účtována cena dle ceníku [REDAKCE], neboť účastník řízení aktuálně jiný ceník nenabízí. Kontrolou aktuálních webových stránek účastníka řízení dostupných na <http://www.plynule.cz> bylo zjištěno, že účastník řízení pravděpodobně v inkriminovaném období skutečně nabízel pouze Ceník [REDAKCE] (s rozlišením pro jednotlivá distribuční území), a dále též spotový ceník (ten je však zveřejněný pouze pro distribuční oblast provozovatele distribuční soustavy [REDAKCE]). Dotčenému zákazníkovi tedy mohlo být ze sjednaného cenového ujednání zřejmé, že po skončení fixace mu bude účtována cena dle „aktuálního ceníku“, tj. dle ceníku [REDAKCE], který účastník řízení v té době nabízel, přičemž z účastníkem řízení zasláného Ceníku, příp. kontrolou webových stránek účastníka řízení mohl zákazník zjistit i konkrétní výši sjednané ceny platnou pro jeho smluvní vztah pro období od 1. ledna 2022.

Tím Rada nastínila jinou možnost výkladu otázky sjednané ceny za dodávky plynu platné pro následující zúčtovací období, aniž by současně hodnotila platnost dotčeného cenového ujednání. Ve světle výše uvedených okolností každopádně nelze přijmout bez dalšího závěr, že pro účely stanovení zálohových plateb pro období od 1. prosince 2021 do 30. listopadu 2022 mělo být pro celé období počítáno s cenou dodávky plynu ve výši 468 Kč bez DPH/MWh, jak to učinil Energetický regulační úřad; resp. uvedený závěr nebyl ze strany prvostupňového orgánu dostatečně odůvodněn. Tato cena totiž byla sjednána toliko do 31. prosince 2021, protože je možné, že od 1. ledna 2022 měla být účtována cena dodávky plynu podle ceníku [REDAKCE] ve výši 2 299 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat ve výši 199 Kč bez DPH/měsíc.

Rada proto přistoupila k přepočítání maximální výše zálohových plateb s ohledem na výše učiněné závěry, přičemž vycházela ze stejné výše regulovaných plateb i stálého měsíčního platu, ovšem pro období od 1. ledna 2022 do 30. listopadu 2022 z odlišné ceny silové elektřiny. Podle normalizovaných typových diagramů dodávek plynu rozdělila Rada plánovanou roční spotřebu plynu a určila podíl spotřeby připadající na část období 1. prosince 2021 až 31. prosince 2021 a na část období od 1. ledna 2022 do 30. listopadu 2022, a to tak, že dle příslušné třídy normalizovaného TDD (dostupné na webových stránkách operátora trhu) použila výpočet dle TDD3 pro rok 2021, přičemž dospěla k následujícím podílům (koeficientům) spotřeby odpovídající příslušnému počtu měsíců:

<u>Období</u>	<u>Podíl spotřeby</u>	<u>Měsíců</u>
1.12.2021-31.12.2021	0,170955076	1
1.1.2022-30.11.2022	0,829044925	11
1.12.2021-30.11.2022	1	12

Takto zjištěnými podíly spotřeby (koeficienty) pak vynásobila předpokládanou roční spotřebu (32,628 MWh), čímž zjistila předpokládanou výši spotřeby připadající na období prosince 2021 (5,578 MWh) a předpokládanou výši spotřeby připadající na období leden 2022 – prosinec 2022 (27,050 MWh). Při takto rozdělené plánované roční spotřebě by cena za sdružené služby dodávky plynu byla vyčíslena následovně:

Prosinec 2021:

Služby dodávky	Počet jednotek	Jednotka	Cena/Jednotka	Cena celkem	Celkem s DPH
Spotřeba plynu (MWh)	5,578	MWh	468,00 Kč	2 610,47 Kč	3 158,67 Kč
Stálý měsíční plat	1	měsíc	199,00 Kč	199,00 Kč	240,79 Kč
Regulované platby					
Distribuce plynu	5,578	MWh	172,21 Kč	960,57 Kč	1 162,29 Kč
Činnost OTE	5,578	MWh	2,44 Kč	13,61 Kč	16,47 Kč
Stálý měsíční plat	1	měsíc	194,85 Kč	194,85 Kč	235,77 Kč
1.12.2021-31.12.2021				3 978,50 Kč	4 813,99 Kč

Leden– listopad 2022:

Služby dodávky	Počet jednotek	Jednotka	Cena/Jednotka	Cena celkem	Celkem s DPH
Spotřeba plynu (MWh)	27,050	MWh	2 299,00 Kč	62 188,13 Kč	75 247,64 Kč
Stálý měsíční plat	11	měsíc	199,00 Kč	2 189,00 Kč	2 648,69 Kč
Regulované platby					
Distribuce plynu	27,050	MWh	172,21 Kč	4 658,29 Kč	5 636,54 Kč
Činnost OTE	27,050	MWh	2,44 Kč	66,00 Kč	79,86 Kč
Stálý měsíční plat	11	měsíc	194,85 Kč	2 143,35 Kč	2 593,45 Kč
1.1.2022-30.11.2022				71 244,77 Kč	86 206,18 Kč

1.12.2021-30.11.2022**CELKEM****91 020,16 Kč**

Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že při takto zjištěné celkové ceně dodávky plynu pro stanovené období by maximální výše záloh činila zaokrouhleně 7 585 Kč (91 020,16 Kč/12 měsíců). Účastníkem řízení stanovené zálohové platby ve výši 6 290 Kč/měsíc by tedy v takovém případě nebyly stanoveny v rozporu s právními předpisy.

Výše uvedená právní úvaha Rady tedy vyvrací závěry prvostupňového orgánu o spáchání přestupku v podobě, v jaké je účastníku řízení v napadeném rozhodnutí vytýkán. Rada tím nečiní jednoznačný závěr o tom, že smluvní strany si pro období od 1. ledna 2022 platně sjednaly cenu dodávky plynu ve výši 2 299 Kč bez DPH/MWh, nýbrž nabízí možnost výkladu smluvního ujednání, kterou se Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval. S ohledem na takto učiněné závěry Rada postupovala v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, protože řízení o tomto přestupku podle § 86 odst. 1 písm. c) správní orgán zastavila, neboť spáchání skutku, o němž se řízení vede, nebylo obviněnému prokázáno.

V případě zákazníka [REDAKCE] vycházel Energetický regulační úřad z oznámení o zvýšení ceny ze dne 10. září 2022, které účastník řízení zákazníkovi zaslal, a jímž mu oznámil změnu ceny od 12. října 2022. Jednotková cena za plyn měla činit 3 970 Kč bez DPH/MWh a stálý měsíční plat 25 Kč/měsíc. Účastník řízení pak zákazníkovi dne 10. září 2022 stanovil zálohové platby od 15. října 2022 do 15. září 2022 měsíčně v různých částkách od 81 Kč do 893 Kč, přičemž roční výše zálohových plateb měla činit 4 982 Kč. Při plánované roční spotřebě 0,022 MWh a uvedené ceně za plyn ovšem mohl účastník řízení zákazníkovi stanovit celkovou výši zálohových plateb pro období od 15. října 2022 do 15. října 2023 nejvýše v částce 1469,46 Kč; to představuje navýšení o 239,14 %.

Rada rekapituluje, že při posuzování tohoto případu vycházel Energetický regulační úřad nikoliv z měsíční výše zálohových plateb, ale z (celkové) roční výše zálohových plateb, a to patrně s ohledem na skutečnost, že stanovené zálohy byly pro každý měsíc v jiné výši, i vzhledem k tomu, že plánovaná spotřeba elektřiny v dotčeném odběrném místě byla velmi nízká (odůvodnění prvostupňového rozhodnutí by si nicméně v tomto ohledu vyžádalo alespoň krátkou právní úvahu). Přesto Rada doplňuje, že pokud by celkovou výši zálohových plateb rozpočítala do 12 stejných plateb, činila by nejvýše přípustná měsíční výše zálohy 122,46 Kč; i ta ale byla v 9 z 12 měsíců významně překročena (výjimku tvořily pouze letní měsíce červen – srpen 2023, kdy byly zálohové platby stanoveny ve výši 91 Kč či 81 Kč). Každopádně je možné se ztotožnit se závěrem prvostupňového orgánu, že účastník řízení v tomto případě nestanovil zálohy v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu na další období.

9. neposkytnutí součinnosti – výrok XI. napadeného rozhodnutí

Podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, ve znění účinném do 30. listopadu 2022, se přestupku dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že „*znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle § 18 odst. 1 tím, že neumožní Energetickému regulačnímu úřadu výkon jeho oprávnění podle § 18 odst. 5 nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.*“ Podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba „*povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.*“

Účastníku řízení je prostřednictvím výroku XI. napadeného rozhodnutí vytýkáno závažné ztížení výkonu dozoru, neboť jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícímu potřebnou součinnost, když Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 17. října 2022 neposkytl veškeré požadované podklady a informace dle Opakované výzvy k poskytnutí podkladů a informací ze dne 29. září 2022. Specifikaci podkladů a informací požadovaných v předmětné výzvě obsahuje Příloha k napadenému rozhodnutí.

Jak vyplývá z kontrolního spisu sp. zn. 14435/2022-ERU, Energetický regulační úřad zaslal účastníkovi řízení Opakovanou výzvu k poskytnutí podkladů a informací č. j. 14435-3/2022-ERU dne 29. září 2022 a tato výzva byla účastníku řízení doručena dne 6. října 2022. Účastník řízení tyto informace a podklady nepředložil. Z kontrolního spisu není zřejmá ani jakákoli jeho snaha o poskytnutí součinnosti kupříkladu v dodatečné lhůtě, obsahem spisu tak není například žádná žádost účastníka řízení o prodloužení lhůty k předložení požadovaných podkladů a informací. Tytéž podklady a informace přitom byly požadovány již v rámci Oznámení o zahájení kontroly ze dne 6. září 2022, č. j. 14435-1/2022-ERU, tzn. byly požadovány opakovaně. Nepředložení požadovaných informací a podkladů pak Energetický regulační úřad vyhodnotil jako neposkytnutí součinnosti, v důsledku něhož nemohlo být v plném rozsahu zjištěno, zda účastník řízení ukončil nebo přerušil dodávku plynu zákazníkům při neoprávněném odběru plynu.

Rada se se závěry orgánu prvního stupně stran spáchání tohoto přestupku ztotožnila již v rozhodnutí o rozkladu č. j. 06389-22/2023-ERU ze dne 13. srpna 2024 a na tomto hodnocení setrvává. Jak již bylo v předchozím rozhodnutí o rozkladu uvedeno, Rada považuje informace a podklady požadované Energetickým regulačním úřadem po účastníkovi řízení za relevantní pro dosažení účelu výkonu kontroly. Jak vyplývá z § 8 písm. c) kontrolního řádu, kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly oprávněn „*požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby.*“ Pokud tedy Energetický regulační úřad v rámci kontroly požadoval po účastníkovi řízení předložení určitých podkladů a informací [souvisejících s kontrolou dodržování povinností držitele licence vyplývajících z § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona a dodržování práv obchodníka s plynem stanovených v § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona], činil tak v souladu se svými právy jako kontrolujícího vyplývajících z kontrolního řádu. Povinnost součinnosti vyplývající z § 10 odst. 2 kontrolního řádu sama o sobě předpokládá určité konání ze strany kontrolované osoby. Rada opakovaný požadavek na předložení podkladů a informací ze strany Energetického regulačního

úřadu nepovažuje za požadavek vybočující z mantinelů přiměřenosti a neshledává jej nepoměrně zatěžujícím vůči účastníkem řízení navrhované kontrole na místě. Navíc tutéž součinnost, kromě samotného odeslání dokumentů a informací, tedy především jejich vyhledání, shromáždění a poskytnutí, by Energetický regulační úřad požadoval též při případné kontrole na místě. Účastník řízení nicméně na opakovanou výzvu nijak nereagoval, svou povinnost nesplnil ani nepožádal o poskytnutí delší lhůty pro její splnění, čímž závažně ztížil výkon dozoru Energetického regulačního úřadu, neboť v důsledku neposkytnutí požadovaných podkladů nemohl být dostatečně realizován výkon působnosti správního orgánu. Energetický regulační úřad pak musel přistoupit k vyžadování podkladů od jednotlivých zákazníků, přičemž v některých případech se tímto způsobem nepodařilo potřebné podklady opatřit, pročež nebylo možné posoudit naplnění znaků těch přestupků, za účelem jejichž posouzení správní orgán předmětné podklady od účastníka řízení vyžadoval.

10. pokuta a náhrada nákladů řízení - výroky XII. a XIII. napadeného rozhodnutí

Napadeným rozhodnutím byla účastníku řízení uložena za spáchání 125 přestupků úhrnná pokuta ve výši 1 600 000 Kč, když podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Horní hranici pokuty tak Energetický regulační úřad určil podle § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona, ve znění účinném do 26. června 2022, a podle § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona, ve znění účinném od 27. června 2022, podle kterých lze za přestupek podle § 91 odst. 11 písm. d) a f) týchž zákonů uložit pokutu do 50 000 000 Kč.

Rada napadené rozhodnutí v rozsahu přestupků trestaných ve výroku III. bodu i., ve výroku IV. bodu i., ve výroku X. bodech i., ii. a iii. a ve výroku X. bodu v. zrušila a ve vztahu k těmto přestupkům vedené správní řízení zastavila. U přestupků trestaných ve výroku VII. bodech i. a iii. přistoupila k úpravě data zaslání vyřízení reklamace, přičemž uvedená úprava jde sice v neprospěch účastníka řízení, nemá však zásadní vliv na posouzení závažnosti vytýkaného jednání. S ohledem na redukci počtu sankcionovaných přestupků bylo nicméně třeba uloženou výši pokuty přiměřeně snížit.

Rada přitom vycházela z právní úvahy prvostupňového orgánu, který ve smyslu uplatnění zásady absorpce podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyhodnotil jako nejzávažnější přestupek § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona uvedený ve výroku IX. bodu vii. tohoto rozhodnutí, přitom ve smyslu § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky zohlednila jako přitěžující okolnost, že účastník řízení spáchal posuzovaný přestupek ve vícečinném souběhu s dalšími (118) posuzovanými přestupky. Stran povahy a závažnosti vytýkaných přestupků Rada odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se v této části plně ztotožňuje.

Energetický regulační úřad pak v bodě [1215] správně uvedl, že při stanovení výše uložené pokuty je nutno mimo jiné zohlednit opakovanost porušování zákona obviněným z přestupku, zejména z pohledu neustálého porušování totožných povinností. Na straně účastníka řízení bylo zjištěno, že mu již Energetický regulační úřad opakovaně uložil pokutu za nedodržování právních předpisů v dozorové působnosti ERÚ, a to konkrétně:

- rozhodnutím č. j. 08603-10/2019-ERU ze dne 31. srpna 2020 (účastníku řízení doručeno dne 11. září 2020), které nabylo právní moci dne 30. září 2020, jímž byla uložena úhrnná pokuta ve výši 80 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 11. prosince 2019;
- příkazem č. j. 03532-3/2022-ERU ze dne 3. února 2022 (účastníku řízení doručeno dne 13. února 2022), který nabylo právní moci dne 22. února 2022, jímž byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 13. února 2022;
- rozhodnutím č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 (účastníku řízení doručeno dne 24. května 2021) (v části potvrzeným rozhodnutím o rozkladu ze dne 14. června 2022, které nabylo právní moci dne 28. června 2022), jímž byla uložena pokuta ve výši 35 000 Kč spolu

s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč; řízení bylo vedeno jako společné správní řízení řízeních zahájených dne 3. května 2019 a 31. března 2021;

- příkazem č. j. 03380-3/2024-ERU ze dne 5. března 2024 (účastníku řízení doručen dne 5. března 2024), který nabyl právní moci dne 14. března 2024, jímž byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 5. března 2024;
- příkazem č. j. 11637-3/2024-ERU ze dne 19. září 2024 (účastníku řízení doručen dne 30. září 2024), který nabyl právní moci dne 9. října 2024, jímž byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 30. září 2024;
- příkazem č. j. 13159-3/2024-ERU ze dne 29. října 2024 (účastníku řízení doručen dne 30. září 2024), který nabyl právní moci dne 8. listopadu 2024, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 30. září 2024;
- příkazem č. j. 01275-3/2025-ERU ze dne 27. ledna 2025 (účastníku řízení doručen dne 6. února 2025), který nabyl právní moci dne 15. února 2025, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 6. února 2025;
- rozhodnutím č. j. 00239-6/2025-ERU ze dne 11. února 2025 (účastníku řízení doručeno dne 20. února 2025), které nabylo právní moci dne 8. března 2025, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; správní řízení zahájeno dne 9. ledna 2025.

Nad rámec výčtu uvedeného prvostupňovým orgánem Rada doplňuje, že účastník řízení byl dále ze strany Energetického regulačního úřadu potrestán za nedodržování právních předpisů v dozorové působnosti ERÚ:

- rozhodnutím č. j. 01961-6/2025-ERU ze dne 14. března 2025 (účastníku řízení doručeno dne 18. března 2025), potvrzeným rozhodnutím o rozkladu ze dne 16. září 2025, které nabylo právní moci dne 19. září 2025), jímž byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč; řízení bylo zahájeno dne 20. února 2025.

Účastník řízení byl tedy v minulosti opakovaně pravomocně potrestán za jiná porušení v dozorové působnosti správního orgánu, což je obecně hodnoceno v neprospěch obviněného přestupku, avšak současně je třeba zabývat se otázkou možného souběhu nyní posuzovaných přestupků s jinými přestupky, za které již byl účastník řízení pravomocně potrestán, a s tím souvisejícím uplatněním absorpční zásady.

K tomu prvostupňový orgán uvedl, že předpokladem pro kvalifikaci souběhu je podstatný okamžik, kdy bylo účastníku řízení oznámeno rozhodnutí o jiném přestupku, byť pro následné uložení „úhrnného“ trestu přistupuje i podmínka, aby takové rozhodnutí následně nabylo právní moci. Přitom vycházel z rozhodovací praxe správního orgánu opřené o analogickou aplikaci § 43 odst. 2 trestního zákoníku a judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 189/2014-46). V intencích toho vzal za stěžejní datum 11. září 2020, kdy bylo účastníku řízení zasláno rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08603-10/2019-ERU ze dne 11. září 2020, přičemž uvedl, že některé posuzované přestupky byly spáchány ještě před tímto datem (konkrétně se jednalo o přestupky popsané ve výroku X. bodu i. až iii. tohoto rozhodnutí). Pro tyto přestupky správní orgán aplikoval absorpční zásadu; k ostatním dřívějším potrestáním přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Z jakých důvodů nebylo v duchu absorpční zásady přihlédnuto i k dalším potrestáním, k nimž došlo po spáchání nyní vytýkaných přestupků, se z napadeného rozhodnutí nepodává.

Rada rekapituluje, že pravidla pro ukládání správních trestů za více přestupků upravuje § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky. Podle odst. 1 tohoto ustanovení se za *dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.*

Podle § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, *pokud se podezřelý dopustil více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné*

správy, a k jejich projednání je příslušný též správní orgán, projednají se ve společném řízení. Podle odstavce 3 se ve společném řízení neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku.

Podle § 37 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlídnou zejména k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení.

Rada se plně ztotožňuje s názorem Energetického regulačního úřadu, podle kterého není pro trestání sbíhajících se přestupků bezpodmínečně nutné vedení společného řízení, ale je zcela nezbytné použití absorpční zásady při ukládání sankce. S ohledem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 98/2022-51 ze dne 9. října 2025 ovšem musí označit za překonané závěry vyslovené prvostupňovým orgánem stran okamžiku/mezníku, k němuž je nezbytné posuzovat rozdíl mezi vícečinným souběhem přestupkové činnosti a recidivou (byť do právní moci rozhodnutí správního orgánu nepravou).

V citovaném rozsudku totiž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že „U přestupků, které byly spáchány po zahájení řízení o jiném přestupku, se ve vztahu k tomuto jinému přestupku pravidla pro ukládání úhrnného trestu vyjádřená v § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky neuplatní, neboť o nich spolu s tímto jiným přestupkem nelze podle § 88 odst. 3 uvedeného zákona vést společné řízení, ani pokud se jejich skutková podstata týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a k jejich projednání je příslušný tentýž správní orgán.“

Z odůvodnění výše uvedeného rozsudku vyplývá, že výklad trestání souběhu přestupků, který mimo jiné přijal právě i Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí, vyplývá z rozsudků Nejvyššího správního soudu vztahujících se k právní úpravě starého přestupkového zákona (zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích), ve znění před 1. říjnem 2015. Ten totiž žádným způsobem neupravoval okamžik, k němuž se přestupky daly považovat za sbíhající, protože ve vztahu ke staré právní úpravě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že při trestání správních deliktů (dnes přestupků) tímž správním orgánem se přiměřeně uplatní i principy ovládající souběh trestných činů. Ke dni 1. října 2015 však nabyla účinnosti novela starého přestupkového zákona a přinesla nový § 57 odst. 3, podle něhož začalo platit, že ve společném řízení se neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jenž ono nové ustanovení do starého přestupkového zákona zavedl, měla nová právní úprava mimo jiné vyjasnit, které přestupky lze do společného řízení ještě zahrnout – zda přestupky spáchané tímž pachatelem ještě do zahájení řízení o jeho jiném přestupku, nebo i přestupky spáchané tímž pachatelem do vydání rozhodnutí o jeho jiném přestupku. Zákonodárce zvolil první z uvažovaných variant, ačkoliv si byl vědom i druhé varianty, která by odpovídala způsobu, jakým se posuzuje souběh trestné činnosti v trestním právu. Obdobná právní úprava jako v § 57 odst. 3 starého přestupkového zákona pak byla následně převzata do § 88 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Právní úprava trestání přestupků tedy již ve starém přestupkovém zákoně vymezila trestání mnohosti přestupků tak, že úhrnný trest, v jehož rámci je užitá zásada absorpce, se v řízení o přestupcích ukládá za ty přestupky, o nichž bylo možno vést společné řízení (viz § 12 odst. 2 starého přestupkového zákona stejně jako již citovaný § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky). Možnost vedení společného řízení se nicméně vztahuje jen na ty přestupky, které byly spáchány do zahájení řízení o jednom z nich. Z toho je zřejmé, že právě okamžik zahájení řízení o jednom ze spáchaných přestupků má být oním předělem, k němuž je nezbytné posuzovat rozdíl mezi vícečinným souběhem přestupkové činnosti a recidivou (byť do právní moci rozhodnutí správního orgánu nepravou). Takovou právní úpravu označil rozšířený senát za zcela dostačující, neboť představuje ucelený a předvídatelný systém pravidel, podle nichž se má posuzovat souběh přestupků a způsob jejich trestání. V takovém případě nejsou

splněny podmínky pro analogickou aplikaci zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestní zákoník“), neboť právní úprava otázku souběhu přestupků výslovně a relativně uceleně řeší.

Soud dále odkázal na důvodovou zprávu k návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky (důvodová zpráva, zvláštní část, k § 88), v níž se k § 88 odst. 3 uvádí, že „*podle návrhu není třeba ve společném řízení projednat a uložit úhrnný správní trest za přestupky spáchané po zahájení přestupkového řízení*“. Zákonodárce si tedy byl vědom toho, že po zahájení přestupkového řízení již nebude možné projednat následně spáchané přestupky ve společném řízení ani za ně uložit úhrnný trest, a zároveň to byl jím zamýšlený následek právní úpravy. Slovní spojení „není třeba“ v důvodové zprávě je nutno vnímat tak, že nová úprava vytvoří nový právní režim, za něhož bude jasné a nepochybné, že přestupky spáchané po zahájení přestupkového řízení pro určitý přestupek již nebude možné (a tedy nebude ani „potřeba“) řešit ve společném řízení jako dle úpravy a judikatury tomu předcházející. Není tedy důvod měnit v zákoně jasně vyjádřenou vůli zákonodárce výkladem, který by pozměnil obsah zákonným textem vyjádřeného pravidla chování. Opačný výklad by byl ve zřejmém rozporu s výslovným zněním zákona, neboť by ukládal správnímu orgánu povinnost zohlednit při aplikaci zásady absorpce trestů i tresty za přestupky, o nichž nemohl vést společné řízení.

Vzhledem k tomu, že Energetický regulační úřad nesprávně určil okamžik, k němuž se posuzuje souběh přestupků, pokud vzal za rozhodující den, kdy bylo účastníku řízení zasláno rozhodnutí o jiném přestupku, nikoliv den zahájení řízení, a současně v duchu absorpční zásady nezohlednil veškerá předchozí potrestání účastníka řízení, přistoupila Rada ve smyslu výše uvedeného názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního sama k aplikaci zásady absorpce. Přitom dospěla k závěru, že účastník řízení se nyní vytýkaných přestupků dopustil dříve, než byla zahájena řízení o přestupcích, za které byl účastník řízení potrestán příkazem č. j. 03532-3/2022-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč; příkazem č. j. 03380-3/2024-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč; příkazem č. j. 11637-3/2024-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč; příkazem č. j. 13159-3/2024-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; příkazem č. j. 01275-3/2025-ERU ze dne 27. ledna 2025, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; rozhodnutím č. j. 00239-6/2025-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč; rozhodnutím č. j. 01961-6/2025-ERU, jímž byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč. Z pohledu vedeného řízení měly být tyto předchozí přestupky projednány s nyní projednávanými přestupky ve společném řízení podle § 88 zákona o odpovědnosti. Vzhledem k tomu, že v přestupkovém řízení není možno uložit trest souhrnný, je nezbytné v duchu absorpční zásady zohlednit tresty již dříve uložené. Úhrn pokut uložený sbíhajícími se rozhodnutími by se měl v zásadě rovnat výši pokuty, která by za tytéž skutky byla uložena, kdyby byly projednány společně. V tomto duchu musela Rada k uvedeným potrestáním (v celkové výši 825 000 Kč) přihlídnout, tzn. určit pokutu, kterou by uložila, pokud by posuzovala veškeré sbíhající se přestupky současně a ukládala jedinou pokutu; od takto určené pokuty je pak nutno „odečíst“ již uložené pokuty a výslednou částku uložit jako pokutu v nyní projednávané věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 390/2019-32 ze dne 30. listopadu 2021).

Při stanovení výše pokuty je však nutno zohledňovat i opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. V tomto ohledu přihlíděla Rada jako k přitěžující okolnosti k tomu, že účastník řízení byl před spácháním nyní projednávaných přestupků potrestán rozhodnutím č. j. 08603-10/2019-ERU, které nabylo právní moci dne 30. září 2020, jímž byla uložena úhrnná pokuta ve výši 80 000 Kč (recidiva pravá) a rozhodnutím č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 (v části potvrzeným rozhodnutím o rozkladu ze dne 14. června 2022, které nabylo právní moci dne 28. června 2022), jímž byla uložena pokuta ve výši 35 000 Kč (v části recidiva nepravá, v části recidiva pravá).

Ve vztahu k uložení trestu namítal účastník řízení nepřiměřenost výše pokuty s ohledem na jeho hospodářské výsledky. Energetický regulační úřad podle jeho názoru neuvedl, proč výši pokuty s jeho hospodářskými výsledky neporovnával a proč se nezabýval dalšími hledisky dokládajícími majetkové poměry účastníka řízení. V této části označil napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

K tomu Rada oponuje, že správní orgán v odůvodnění pokuty v bodě [1235] uvedl, že v případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktiva, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu, přičemž odkázal na odpovídající judikaturu Nejvyššího správního soudu. Rada pro tyto účely doplňuje, že pro účely hodnocení přiměřenosti výše pokuty s ohledem na majetkové poměry obviněného nemůže být stěžejní samotná výše hospodářského výsledku, ale právě stav finančních prostředků. Z hlediska možných likvidačních dopadů je totiž možno podpůrně konstatovat, že korporace se nedostávají do úpadku či likvidace proto, že by dosahovaly určité míry nízkých či záporných hospodářských výsledků, ale protože nemají finanční prostředky. V případě účastníka řízení bylo zjištěno, že dosahuje relativně vysokých tržeb za prodej zboží a jeho čistý obrat se pohybuje v řádu milionů Kč. Podle Výkazu zisku a ztrát účastníka řízení k 31. prosince 2024 dosáhl tržeb z prodeje výrobků a služeb ve výši [REDACTED] Kč a tržeb za prodej zboží ve výši [REDACTED] Kč, hospodářského výsledku ve výši [REDACTED] Kč a čistého obratu za účetní období ve výši [REDACTED] Kč. Za předchozí účetní období činily tržby z prodeje výrobků a služeb [REDACTED] Kč, tržby za prodej zboží [REDACTED] Kč, výsledek hospodaření [REDACTED] Kč a čistý obrat za účetní období [REDACTED] Kč. Rada náhledem do sbírky listin obchodního rejstříku ověřila, že účetní dokumenty za rok 2025 účastník řízení nezveřejnil.

S odkazem na výše uvedené je nicméně zjevné, že účastník řízení disponuje nemalými finančními prostředky, pročež pro něj uložená pokuta likvidační být nemůže. Jak ostatně uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As 236/2014-85 ze dne 17. dubna 2025, ani záporný výsledek hospodaření není překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby. Rada souhlasí se závěrem prvostupňového orgánu, že účastník řízení dostupnými finančními prostředky zjevně disponuje, a proto nelze učinit závěr, že by byla výše uložené pokuty nepřiměřená či dokonce pro stěžovatele likvidační jenom proto, že v roce 2024 dosáhl záporného hospodářského výsledku; nadto nyní vydaným rozhodnutím dochází k jejímu významnému snížení, námitky účastníka řízení tak nelze považovat za relevantní.

Rada při ukládání výše pokuty vychází z toho, že správní orgány nemají povinnost dospět k výši pokuty určitým způsobem, a není tedy nezbytné, aby výsledek úvah o končené výši pokuty byl promítnut do matematické rovnice či konkrétního výpočtu, jak plyne i z judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž jsou správní orgány povinny vyhodnotit veškerá relevantní zákonná hlediska, včetně skutečnosti, že je sankce ukládána za více sbíhajících se deliktů, což ale neznamená, že by byly povinny své úvahy kvantifikovat, tj. vyčíslit váhu jednotlivých zvažovaných hledisek, jejich podíl či poměr na uložené pokutě.

Při zohlednění veškerých výše uvedených okolností by Rada za nyní sankcionované přestupky považovala za přiměřenou pokutu ve výši 1 525 000 Kč; musela však především určit, jakou výši pokuty by uložila, pokud by projednávala nyní posuzované přestupky současně s výše uvedenými sbíhajícími přestupky, za které byl účastník řízení již pravomocně potrestán. Přitom zohlednila, že ve většině případů byl účastník řízení v minulosti sankcionován za méně závažné přestupky neposkytnutí součinnosti, ojedinele za protispotřebitelská jednání nižší závažnosti, jako nejzávažnější tak Rada nadále hodnotí nyní sankcionovaný přestupek podle § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona uvedený ve výroku IX. bodu vii. napadeného rozhodnutí, za který lze uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč. Rada konstatuje, že za veškeré sbíhající se přestupky by považovala za přiměřenou pokutu ve výši 2 000 000 Kč, od které je nutné „odečíst“ dříve uložené pokuty v celkové výši 825 000 Kč. Výslednou částku ve výši 1 175 000 Kč je tedy třeba uložit jako pokutu v nyní projednávané věci. Současně Rada doplňuje, že vzhledem k tomu, že za nejpřísněji trestný přestupek bylo možné účastníku řízení uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč, nemůže při uložení takovéto výše pokuty ani při zohlednění předchozích přestupků účastníka řízení dojít k překročení maximální výše možné uložené pokuty, když účelem absorpční zásady je zajistit, aby součet samostatně uložených trestů nepřesáhl maximální sazbu trestu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 164/2018-36).

Rada současně změnila bankovní údaje, na něž se má uložená pokuta uhradit, a to v souladu se změnou provedenou zákonem č. 218/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 69/2010 Sb., o vlastnictví letiště Praha-Ruzyně, kdy s účinností od 1. července 2025 přešla správa placení pokut ukládaných Energetickým regulačním úřadem na obecného správce daně, tj. celní úřady.

Ve výroku XIII. byla účastníku řízení uložena náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Vzhledem k tomu, že účastník řízení vedení řízení vyvolal porušením své právní povinnosti a byl uznán vinným z výše uvedených přestupků, je třeba uvedený výrok potvrdit.

VIII. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí vykazuje dílčí nedostatky, které mohou být napraveny v rámci řízení o rozkladu.

V případě přestupku vytýkaného účastníku řízení ve výroku II. Rada přistoupila k odlišné právní kvalifikaci, o čemž byl účastník řízení vyrozuměn. V části výroku III. bodu i., výroku IV. bodu i. a výroku X. bodech i., ii. a iii. bylo napadené rozhodnutí zrušeno a vedené řízení zastaveno, neboť odpovědnost za tyto přestupky zanikla. V části výroku X. bodu v. pak bylo napadené rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno, neboť spáchání skutku, o němž se řízení vede, nebylo obviněnému prokázáno. V případě přestupků sankcionovaných ve výroku VII. bodech i. a iii. došlo k dílčím úpravám ve výrocích, o čemž byl účastník řízení předem vyrozuměn.

Ve zbytku bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu s právními předpisy, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a správného právního posouzení věci. Rada proto ve většinové části rozklad účastníka řízení zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

Vzhledem ke snížení počtu potrestaných přestupků a širšímu uplatnění zásady absorpce pak Rada přistoupila k moderaci výše pokuty.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v.r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Rozdělovník:

HALIMEDES, a.s.